

Nr 49.

Ankom till Riksdagens kansli den 16 maj 1913 kl. 9 e. m.

Betänkande, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse i vissa delar av förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin, förordning om ersättning till städer, vissa köpingar, landsting och hushållningssällskap för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel samt förordning om statsverkets fond av rusdrycksmedel, dels ock i ämnet väckta motioner.

Närvarande: herrar K. G. Karlsson, Vennersten*), frih. C. J. Beck-Friis, Eklund, Antonsson*), Bäckström, Röing, Jespersen, Eriksson i Grängesberg*), Byström, Rune, Christierson, frih. Palmstierna, frih. Fleming, Elof Ljunggren, Östberg, Hallin*), Knaust, Bergman*) och Jeansson i Kalmar.

*) Ej deltagit i justeringen av betänkandet.

Genom proposition, nr 186, av den 4 april 1913, vilken hänvisats till bevillningsutskottet, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att antaga nedan intagna förslag till

1) förordning angående ändrad lydelse av 15, 21, 24 och 25 §§ ävensom övergångsstadgandena i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin,

2) förordning angående ersättning till städer, vissa köpingar, lands-

ting och hushållningssällskap för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel; samt

3) förordning angående statsverkets fond av rusdrycksmedel.

Förslag

till

**förordning angående ändrad lydelse av 15, 21, 24 och 25 §§ ävensom
övergångsstadgandena i förordningen den 9 juni 1905
angående försäljning av brännvin.**

15 §.

1. Bolag, som i 12 och 14 §§ omförmäles, skall hava till ändamål endast att i sedlighetens intresse ordna och handhava detaljhandel med brännvin och må icke avse att bereda vare sig delägarna vinning utöver årlig ränta med högst fem procent å de av delägarna tillskjutna kontanta medel eller kommun någon ekonomisk fördel.

2. Vid utminutering må bolag icke hålla mer än ett försäljningspris å en och samma varusort av brännvin, oavsett om större eller mindre myckenhet försäljes. Vad sålunda är stadgat äger dock ej tillämpning, då sprit, som innehåller minst 92 volymprocent alkohol, försäljes för tekniska eller likartade ändamål.

3. Bolag må icke inköpa fastighet eller inom redan förvärvad fastighet vidtaga annan mera omfattande förändring än den, som påkallas av fastighetens underhåll eller rörelsens behöriga utövande, utan samtycke av kontrollstyrelsen, sedan stadsfullmäktige eller, där sådana ej finnas, allmän rådstuga samt å landet kommunalstämman avgivit yttrande.

Bolag må icke förhyra andra lägenheter än dem, vilka äro behövlige för den rörelse, som bolaget självt utövar; icke ingå hyres- eller andra affärsavtal med enskilda styrelseledamöter i bolaget, ej heller låta avlöningen vare sig till styrelsen eller till de hos bolaget anställda personer vara beroende på omsättningen av brännvin, vin eller maltdrycker eller utgå med viss del av vinsten.

4. Bolags delägare skola vara minst nio, av vilka åtminstone sex böra vara boende å den ort, där bolagets styrelse har sitt säte. Bolags styrelse skall bestå av fem ledamöter, av vilka två utses av delägarna i bolaget, en utses i stad av stadsfullmäktige, eller där sådana ej finnas, allmän rådstuga och å landet av kommunalstämman, en av Kungl. Maj:ts befallningshavande och en av landstinget, dock att i stad, som icke deltagar i landsting, stadsfullmäktige utse jämväl den ledamot, som eljest skulle av landstinget väljas. På enahanda sätt utses jämväl fem suppleanter. Därest å landet eller i stad, som deltagar i landsting, nytt bolag bildas å tid, då landstinget icke är samlat, må ordföranden i landstinget äga att utse en person att under tiden, till dess styrelseledamot blivit av näst sammanträdande landsting utsedd, vara ledamot i styrelsen.

Av Kungl. Maj:ts befallningshavande, landsting, stadsfullmäktige eller kommunalstämma utsedd styrelseledamot må icke vara delägare i bolaget.

5. Bolags räkenskaper skola föras enligt föreskrifter och formulär, som utfärdas av kontrollstyrelsen.

6. Granskning av bolags förvaltning och räkenskaper skall varje år i mars eller april månad å dag, som av Kungl. Maj:ts befallningshavande bestämmes, ske för näst föregående försäljningsår av tre revisorer, av vilka en utses, i stad av stadsfullmäktige eller, där sådana ej finnas, allmän rådstuga och å landsbygden av kommunalstämman, en av landstinget samt en av Kungl. Maj:ts befallningshavande. I stad, som icke deltagar i landsting, utse stadsfullmäktige jämväl den revisor, som eljest skulle av landstinget väljas. På enahanda sätt utses jämväl tre suppleanter. Revisorerna skola antingen ibland eller utom sig utse två personer att å deras vägnar deltaga i inventering av bolagets tillgångar vid löpande försäljningsårets slut. Över revisionen avgiva revisorerna berättelse, vilken, utom redogörelse för bolagets ekonomiska ställning och förvaltning samt vad övrigt revisorerna kunna finna skäl omnämna, skall innehålla dels yttrande, huruvida bolaget förvaltats i överensstämmelse med det i 1 mom. här ovan angivna syfte, dels till- eller avstyrkande av ansvarsfrihet. Av revisionsberättelsen, vid vilkens avfattande de föreskrifter skola iakttagas, som meddelas av kontrollstyrelsen, skola, sedan bolagets styrelse lämnats tillfälle att förklara sig över i berättelsen möjligen gjorda anmärkningar, före maj månads utgång revisorerna översända exemplar till Kungl. Maj:ts befallningshavande, landstinget, stadsfullmäktige eller allmänna rådstugan eller kommunalstämman samt kontrollstyrelsen; och skall inom samma

tid revisionsberättelsen jämte av bolagets styrelse möjligen avgiven förklaring på bolagets bekostnad offentliggöras i någon av ortens tidningar. Bolagets styrelse må även till nämnda myndigheter insända sin förklaring.

Granskning av bolags förvaltning och räkenskaper må även när som helst företagas av chefen för kontrollstyrelsen eller av person, som nyssnämnda styrelse förordnat.

7. Revisorerna samt deras här ovan nämnda ombud äga att av bolaget åtnjuta ersättning efter tredje klassen i gällande resereglemente. Enahanda ersättning utgår för resor till styrelsens sammanträden till styrelseledamot, som icke har sitt hemvist å den ort, där bolagets styrelse har sitt säte.

8. Om ansvarsfrihet för bolag beslutar kontrollstyrelsen, sedan landsting och i stad stadsfullmäktige eller allmänna rådstugan samt på landet kommunalstämman avgivit yttrande i ärendet. Sådant yttrande skall till kontrollstyrelsen avgivas före september månads utgång.

Erfordras åtgärd i följd av vägrad ansvarsfrihet eller giver revisionsberättelsen eljest därtill anledning, äger kontrollstyrelsen meddela erforderliga föreskrifter.

9. Bolag vare pliktigt ställa sig till efterrättelse jämväl de föreskrifter, Kungl. Maj:ts befallningshavande kan meddela i anledning av framställning från kontrollstyrelsen eller någon av de i nästföregående mom. nämnda kommunala myndigheter. Tredskas bolaget fullgöra sålunda meddelade eller av kontrollstyrelsen enligt nyssnämnda mom. givna föreskrifter, äger Kungl. Maj:ts befallningshavande förelägga lämpligt vite eller återkalla bolagets rättighet till detaljhandel med brännvin att upphöra med löpande försäljningsårs utgång.

21 §.

Bolag, som jämlikt 12 § eller 14 § fått övertaga all detaljhandel med brännvin inom kommun, åligger att inom mars månads utgång efter försäljningsårets slut hava å statsverkets giroräkning i riksbanken insatt dels utan avdrag de avgifter, vilka bolaget uppburit på grund av överlåtelse av försäljningsrättighet enligt 17 § 2 mom., dels ock hela den nettovinst, som uppkommit av all den rörelse bolaget idkat. Då bolag upplöses, skall, där ej annorledes i laga ordning bestämts, på enahanda sätt förfaras med det överskott av bolagets tillgångar, som kan uppstå, sedan bolagets samtliga skulder blivit guldna samt de av delägarna tillskjutna medel återbetalats.

24 §.

1. Över beslut, som taxeringsnämnd jämlikt 19 § 1 eller 2 mom. meddelar i fråga om beräkning av det litertal brännvin, för vilket försäljningsavgift skall erläggas, eller jämlikt 23 § rörande bestämmandet av sådan avgift, äger skattskyldig att hos prövningsnämnd anföra besvär inom den tid och i den ordning, som för överklagande av taxeringsnämndens beslut i allmänhet äro bestämda. Prövningsnämnd tillkommer att, evad dylikt beslut blivit överklagat eller ej, däri vidtaga förändringar, som finnas skäligen; och må vidare klagan över prövningsnämnds beslut, i den ordning förordningen angående taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering i allmänhet bestämmer, fullföljas av den skattskyldige ävensom av kronans ombud.

2. Utan hinder av förd klagan skall försäljningsavgiften utgå efter det av prövningsnämnd bestämda litertal, intill dess förändring däri blivit vidtagen genom beslut, som vunnit laga kraft.

25 §.

De avgifter, som enligt denna förordning inflyta för rättigheterna till detaljhandel med brännvin, ävensom den i 21 § omförmälda nettovinst av bolags rörelse jämte vid bolags upplösning uppkommet överskott tillfalla statsverket.

Dessa bestämmelser träda i kraft den 1 januari 1914 med iakttagande av följande

Övergångsstadganden.

1. Bolags styrelseledamöter och revisorer jämte suppleanter för år 1914 skola utses i enlighet med de nya bestämmelserna.

2. Granskning av bolags förvaltning och räkenskaper samt beslut om ansvarsfrihet för försäljningsåret 1913 ske enligt föreskrifterna i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin.

3. Försäljningsavgifter och bolags nettovinst för försäljningsåret 1913 fördelas enligt föreskrifterna i nyssnämnda förordning.

4. Om av 1913 års bokslut framgår, att bolag äger överskott utöver sammanlagda summan av bolagets skulder, delägarnes kapital jämte ränta samt årets vinstmedel, skall, i samband med utdelningen av samma års vinstmedel, till fördelning i överensstämmelse med bestämmelserna i 25 § av förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin av statsmedel utbetalas ett mot berörda överskott svarande belopp.

Närmare bestämmelser angående sättet för fastställande av dessa belopp meddelas av Konungen.

Förslag

till

förordning angående ersättning till städer och vissa köpingar, landsting och hushållningssällskap för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel.

Sedan samtliga brännvinsförsäljningsmedel indragits till statsverket, skall till städer och vissa köpingar samt landsting och hushållningssällskap av statsmedel utbetalas ersättning på sätt här nedan stadgas.

1 §.

Nedan omförmälda städer och köpingar erhålla under härefter angivna år följande ersättningsbelopp.

	1915	1916	1917	1918	1919	1920	1921	1922	1923
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Stockholm	956,016	902,904	876,348	849,792	823,236	796,680	770,124	717,012	663,900
Södertälje	45,324	42,806	41,547	40,288	39,029	37,770	36,511	33,993	31,475
Norrtälje	14,688	13,872	13,464	13,056	12,648	12,240	11,832	11,016	10,200
Sigtuna	5,940	5,610	5,445	5,280	5,115	4,950	4,785	4,455	4,125
Östhammar	8,964	8,466	8,217	7,968	7,719	7,470	7,221	6,723	6,225
Öregrund	1,980	1,870	1,815	1,760	1,705	1,650	1,595	1,485	1,375
Vaxholm	12,924	12,206	11,847	11,488	11,129	10,770	10,411	9,693	8,975
Sundbyberg	28,872	27,268	26,466	25,664	24,862	24,060	23,258	21,654	20,050
Uppsala	78,156	73,814	71,643	69,472	67,301	65,130	62,959	58,617	54,275
Enköping	28,152	26,588	25,806	25,024	24,242	23,460	22,678	21,114	19,550
Nyköping	42,660	40,290	39,105	37,920	36,735	35,550	34,365	31,995	29,625
Sirängnäs	13,572	12,818	12,441	12,064	11,687	11,310	10,933	10,179	9,425
Torshälla	5,904	5,576	5,412	5,248	5,084	4,920	4,756	4,428	4,100
Eskilstuna	72,144	68,136	66,132	64,128	62,124	60,120	58,116	54,108	50,100
Mariefred	7,236	6,834	6,633	6,432	6,231	6,030	5,829	5,427	5,025
Trosa	8,496	8,024	7,788	7,552	7,316	7,080	6,844	6,372	5,900
Malmköping	21,348	20,162	19,569	18,976	18,383	17,790	17,197	16,011	14,825
Linköping	85,464	80,716	78,342	75,968	73,594	71,220	68,846	64,098	59,350
Norrköping	123,300	116,450	113,025	109,600	106,175	102,750	99,325	92,475	85,625
Söderköping	9,864	9,316	9,042	8,768	8,494	8,220	7,946	7,398	6,850
Vadstena	10,116	9,554	9,273	8,992	8,711	8,430	8,149	7,587	7,025
Skeninge	7,812	7,378	7,161	6,944	6,727	6,510	6,293	5,859	5,425
Motala	19,764	18,666	18,117	17,568	17,019	16,470	15,921	14,823	13,725
Jönköping	57,168	53,992	52,404	50,816	49,228	47,640	46,052	42,876	39,700
Eksjö	22,968	21,692	21,054	20,416	19,778	19,140	18,502	17,226	15,950
Grenna	1,404	1,326	1,287	1,248	1,209	1,170	1,131	1,053	975
Växjö	53,604	50,626	49,137	47,648	46,159	44,670	43,181	40,203	37,225
Ljungby	9,936	9,384	9,108	8,832	8,556	8,280	8,004	7,452	6,900
Kalmar	68,076	64,294	62,403	60,512	58,621	56,730	54,839	51,057	47,275
Västervik	20,052	18,938	18,381	17,824	17,267	16,710	16,153	15,039	13,925
Vimmerby	13,752	12,988	12,606	12,224	11,842	11,460	11,078	10,314	9,550
Oskarshamn	32,436	30,634	29,733	28,832	27,931	27,030	26,129	24,327	22,525
Borgholm	9,288	8,772	8,514	8,256	7,998	7,740	7,482	6,966	6,450
Mönsterås	9,036	8,534	8,283	8,032	7,781	7,530	7,279	6,777	6,275
Mörbylånga	8,208	7,752	7,524	7,296	7,068	6,840	6,612	6,156	5,700
Nybro	16,236	15,334	14,883	14,432	13,981	13,530	13,079	12,177	11,275
Visby	35,280	33,320	32,340	31,360	30,380	29,400	28,420	26,460	24,500
Karlskrona	62,964	59,466	57,717	55,968	54,219	52,470	50,721	47,223	43,725
Karlshamn	28,944	27,336	26,532	25,728	24,924	24,120	23,316	21,708	20,100
Sölvesborg	13,212	12,478	12,111	11,744	11,377	11,010	10,643	9,909	9,175
Ronneby	19,728	18,632	18,084	17,536	16,988	16,440	15,892	14,796	13,700
Kristianstad	57,096	53,924	52,338	50,752	49,166	47,580	45,994	42,822	39,650
Simrishamn	6,912	6,528	6,336	6,144	5,952	5,760	5,568	5,184	4,800
Ängelholm	24,048	22,712	22,044	21,376	20,708	20,040	19,372	18,036	16,700
Båstad	6,696	6,324	6,138	5,952	5,766	5,580	5,394	5,022	4,650
Hässleholm	25,272	23,868	23,166	22,464	21,762	21,060	20,358	18,954	17,550
Malmö	175,716	165,954	161,073	156,192	151,311	146,430	141,549	131,789	122,025
Landskrona	30,060	28,390	27,555	26,720	25,885	25,050	24,215	22,545	20,875
Hälsingborg	99,180	93,670	90,915	88,160	85,405	82,650	79,895	74,385	68,875
Ystad	32,976	31,144	30,228	29,312	28,396	27,480	26,564	24,732	22,900
Lund	47,232	44,608	43,296	41,984	40,672	39,360	38,048	35,424	32,800
Trälleborg	19,728	18,632	18,084	17,536	16,988	16,440	15,892	14,796	13,700
Skånör med Falsterbo	2,232	2,108	2,046	1,984	1,922	1,860	1,798	1,674	1,550
Hörsby	8,352	7,888	7,656	7,424	7,192	6,960	6,728	6,264	5,800

1924 Kr.	1925 Kr.	1926 Kr.	1927 Kr.	1928 Kr.	1929 Kr.	1930 Kr.	1931 Kr.	1932 Kr.	1933 Kr.	1934 Kr.	1935 Kr.
610,788	557,676	504,564	451,452	398,340	345,228	292,116	239,004	185,892	132,780	79,668	26,556
28,957	26,439	23,921	21,403	18,885	16,367	13,849	11,331	8,813	6,295	3,777	1,259
9,384	8,568	7,752	6,936	6,120	5,304	4,488	3,672	2,856	2,040	1,224	408
3,795	3,465	3,135	2,805	2,475	2,145	1,815	1,485	1,155	825	495	165
5,727	5,229	4,731	4,233	3,735	3,237	2,739	2,241	1,743	1,245	747	249
1,265	1,155	1,045	935	825	715	605	495	385	275	165	55
8,257	7,539	6,821	6,103	5,385	4,667	3,949	3,231	2,513	1,795	1,077	359
18,446	16,842	15,238	—	—	—	—	—	—	—	—	—
49,933	45,591	41,249	36,907	32,565	28,223	23,881	19,539	15,197	10,855	6,513	2,171
17,986	16,422	14,858	13,294	11,730	10,166	8,602	7,038	5,474	3,910	2,346	782
27,255	24,885	22,515	20,145	17,775	15,405	13,035	10,665	8,295	5,925	3,555	1,185
8,671	7,917	7,163	6,409	5,655	4,901	4,147	3,393	2,639	1,885	1,131	377
3,772	3,444	3,116	2,788	2,460	2,132	1,804	1,476	1,148	820	492	164
46,092	42,084	38,076	34,068	30,060	26,052	22,044	18,036	14,028	10,020	6,012	2,004
4,623	4,221	3,819	3,417	3,015	2,613	2,211	1,809	1,407	1,005	603	201
5,428	4,956	4,484	4,012	3,540	3,068	2,596	2,124	1,652	1,180	708	236
13,639	12,453	11,267	—	—	—	—	—	—	—	—	—
54,602	49,854	45,106	40,358	35,610	30,862	26,114	21,366	16,618	11,870	7,122	2,374
78,775	71,925	65,075	58,225	51,375	44,525	37,675	30,825	23,975	17,125	10,275	3,425
6,302	5,754	5,206	4,658	4,110	3,562	3,014	2,466	1,918	1,370	822	274
6,463	5,901	5,339	4,777	4,215	3,653	3,091	2,529	1,967	1,405	843	281
4,991	4,557	4,123	3,689	3,255	2,821	2,387	1,953	1,519	1,085	651	217
12,627	11,529	10,431	9,333	8,235	7,137	6,039	4,941	3,843	2,745	1,647	549
36,524	33,348	30,172	26,996	23,820	20,644	17,468	14,292	11,116	7,940	4,764	1,588
14,674	13,398	12,122	10,846	9,570	8,294	7,018	5,742	4,466	3,190	1,914	638
897	819	741	663	585	507	429	351	273	195	117	39
34,247	31,269	28,291	25,313	22,335	19,357	16,379	13,401	10,423	7,445	4,467	1,489
6,348	5,796	5,244	—	—	—	—	—	—	—	—	—
43,493	39,711	35,929	32,147	28,365	24,583	20,801	17,019	13,237	9,455	5,673	1,891
12,811	11,697	10,583	9,469	8,355	7,241	6,127	5,013	3,899	2,785	1,671	557
8,786	8,022	7,258	6,494	5,730	4,966	4,202	3,438	2,674	1,910	1,146	382
20,723	18,921	17,119	15,317	13,515	11,713	9,911	8,109	6,307	4,505	2,703	901
5,934	5,418	4,902	4,386	3,870	3,354	2,838	2,322	1,806	1,290	774	258
5,773	5,271	4,769	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5,244	4,788	4,332	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10,373	9,471	8,569	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22,540	20,580	18,620	16,660	14,700	12,740	10,780	8,820	6,860	4,900	2,940	980
40,227	36,729	33,231	29,733	26,235	22,737	19,239	15,741	12,243	8,745	5,247	1,749
18,492	16,884	15,276	13,668	12,060	10,452	8,844	7,236	5,628	4,020	2,412	804
8,441	7,707	6,973	6,239	5,505	4,771	4,037	3,303	2,569	1,835	1,101	367
12,604	11,508	10,412	9,316	8,220	7,124	6,028	4,932	3,836	2,740	1,644	548
36,478	33,306	30,134	26,962	23,790	20,618	17,446	14,274	11,102	7,930	4,758	1,586
4,416	4,032	3,648	3,264	2,880	2,496	2,112	1,728	1,344	960	576	192
15,364	14,028	12,692	11,356	10,020	8,684	7,348	6,012	4,676	3,340	2,004	668
4,278	3,906	3,534	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16,146	14,742	13,338	—	—	—	—	—	—	—	—	—
112,263	102,501	92,739	82,977	73,215	63,453	53,691	43,929	34,167	24,405	14,643	4,881
19,205	17,535	15,865	14,195	12,525	10,855	9,185	7,515	5,845	4,175	2,505	835
63,365	57,855	52,345	46,835	41,325	35,815	30,305	24,795	19,285	13,775	8,265	2,755
21,068	19,236	17,404	15,572	13,740	11,908	10,076	8,244	6,412	4,580	2,748	916
30,176	27,552	24,928	22,304	19,680	17,056	14,432	11,808	9,184	6,560	3,936	1,312
12,604	11,508	10,412	9,316	8,220	7,124	6,028	4,932	3,836	2,740	1,644	548
1,426	1,302	1,178	1,054	930	806	682	558	434	310	186	62
5,336	4,872	4,408	—	—	—	—	—	—	—	—	—

	1915	1916	1917	1918	1919	1920	1921	1922	1923
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Eslöv.....	20,556	19,414	18,843	18,272	17,701	17,130	16,559	15,417	14,275
Laholm.....	17,136	16,184	15,708	15,232	14,756	14,280	13,804	12,852	11,900
Halmstad.....	55,620	52,530	50,985	49,440	47,895	46,350	44,805	41,715	38,625
Falkenberg.....	28,728	27,132	26,334	25,536	24,738	23,940	23,142	21,546	19,950
Varberg.....	35,136	33,184	32,208	31,232	30,256	29,280	28,304	26,352	24,400
Kungsbacka.....	19,080	18,020	17,490	16,960	16,430	15,900	15,370	14,310	13,250
Göteborg.....	456,804	431,426	418,737	406,048	393,359	380,670	367,981	342,603	317,225
Kungälv.....	16,524	15,606	15,147	14,688	14,229	13,770	13,311	12,398	11,475
Marstrand.....	9,180	8,670	8,415	8,160	7,905	7,650	7,395	6,885	6,375
Uddevalla.....	52,380	49,470	48,015	46,560	45,105	43,650	42,195	39,285	36,375
Strömstad.....	19,368	18,292	17,754	17,216	16,678	16,140	15,602	14,526	13,450
Lysekil.....	27,504	25,976	25,212	24,448	23,684	22,920	22,156	20,628	19,100
Vänersborg.....	28,008	26,452	25,674	24,896	24,118	23,340	22,562	21,006	19,450
Borås.....	63,432	59,908	58,146	56,384	54,622	52,860	51,098	47,574	44,050
Alingsås.....	17,784	16,796	16,302	15,808	15,314	14,820	14,326	13,338	12,350
Ulricehamn.....	14,112	13,328	12,936	12,544	12,152	11,760	11,368	10,584	9,800
Åmål.....	12,888	12,172	11,814	11,456	11,098	10,740	10,382	9,666	8,950
Trollhättan.....	26,964	25,466	24,717	23,968	23,219	22,470	21,721	20,223	18,725
Mariestad.....	32,904	31,076	30,162	29,248	28,334	27,420	26,506	24,678	22,850
Lidköping.....	37,800	35,700	34,600	33,600	32,550	31,500	30,450	28,350	26,250
Skara.....	27,288	25,772	25,014	24,256	23,498	22,740	21,982	20,466	18,950
Skövde.....	40,788	38,522	37,389	36,256	35,123	33,990	32,857	30,591	28,325
Falköping.....	31,788	30,022	29,139	28,256	27,373	26,490	25,607	23,841	22,075
Hjo.....	11,268	10,642	10,329	10,016	9,703	9,390	9,077	8,451	7,825
Vara.....	19,584	18,496	17,952	17,408	16,864	16,320	15,776	14,688	13,600
Karlstad.....	68,580	64,770	62,865	60,960	59,055	57,150	55,245	51,435	47,625
Kristinehamn.....	36,396	34,374	33,363	32,352	31,341	30,330	29,319	27,297	25,275
Filipstad.....	33,876	31,994	31,053	30,112	29,171	28,230	27,289	25,407	23,525
Arvika.....	30,420	28,730	27,885	27,040	26,195	25,350	24,505	22,815	21,125
Suffle.....	11,916	11,254	10,923	10,592	10,261	9,930	9,599	8,937	8,275
Örebro.....	122,436	115,634	112,233	108,832	105,431	102,030	98,629	91,827	85,025
Askersund.....	12,816	12,104	11,748	11,392	11,036	10,680	10,324	9,612	8,900
Nora.....	12,744	12,036	11,682	11,328	10,974	10,620	10,266	9,558	8,850
Lindesberg.....	19,404	18,326	17,787	17,248	16,709	16,170	15,631	14,553	13,475
Västerås.....	72,144	68,136	66,132	64,128	62,124	60,120	58,116	54,108	50,100
Årboğa.....	17,064	16,116	15,642	15,168	14,694	14,220	13,746	12,798	11,850
Köping.....	25,524	24,106	23,397	22,688	21,979	21,270	20,561	19,143	17,725
Sala.....	48,636	45,934	44,583	43,232	41,881	40,530	39,179	36,477	33,775
Falun.....	65,484	61,846	60,027	58,208	56,389	54,570	52,751	49,113	45,475
Hedemora.....	24,732	23,358	22,671	21,984	21,297	20,610	19,923	18,549	17,175
Säter.....	2,844	2,686	2,607	2,528	2,449	2,370	2,291	2,133	1,975
Gävle.....	83,520	78,880	76,560	74,240	71,920	69,600	67,280	62,640	58,000
Söderhamn.....	30,132	28,458	27,621	26,784	25,947	25,110	24,273	22,599	20,925
Hudiksvall.....	35,856	33,864	32,868	31,872	30,876	29,880	28,884	26,892	24,900
Härnösand.....	43,524	41,106	39,897	38,688	37,479	36,270	35,061	32,643	30,225
Sundsvall.....	75,996	71,774	69,663	67,552	65,441	63,330	61,219	56,997	52,775
Örnsköldsvik.....	23,364	22,066	21,417	20,768	20,119	19,470	18,821	17,523	16,225
Sollefteå.....	33,876	31,994	31,053	30,112	29,171	28,230	27,289	25,407	23,525
Östersund.....	55,584	52,496	50,952	49,408	47,864	46,320	44,776	41,688	38,600
Umeå.....	36,288	34,272	33,264	32,256	31,248	30,240	29,232	27,216	25,200
Skellefteå.....	17,244	16,286	15,807	15,328	14,849	14,370	13,891	12,933	11,975
Luleå.....	34,992	33,048	32,076	31,104	30,132	29,160	28,188	26,244	24,300
Piteå.....	9,360	8,840	8,580	8,320	8,060	7,800	7,540	7,020	6,500
Haparanda.....	13,428	12,682	12,309	11,936	11,563	11,190	10,817	10,071	9,325

1924 Kr.	1925 Kr.	1926 Kr.	1927 Kr.	1928 Kr.	1929 Kr.	1930 Kr.	1931 Kr.	1932 Kr.	1933 Kr.	1934 Kr.	1935 Kr.
13,133	11,991	10,849	9,707	8,565	7,423	6,281	5,139	3,997	2,855	1,713	571
10,948	9,996	9,044	8,092	7,140	6,188	5,236	4,284	3,332	2,380	1,428	476
35,535	32,445	29,355	26,265	23,175	20,085	16,995	13,905	10,815	7,725	4,635	1,545
18,354	16,758	15,162	13,566	11,970	10,374	8,778	7,182	5,586	3,990	2,394	798
22,448	20,496	18,544	16,592	14,640	12,688	10,736	8,784	6,832	4,880	2,928	976
12,190	11,130	10,070	9,010	7,950	6,890	5,830	4,770	3,710	2,650	1,590	530
291,847	266,469	241,091	215,713	190,335	164,957	139,579	114,201	88,823	63,445	38,067	12,689
10,557	9,639	8,721	7,803	6,885	5,967	5,049	4,131	3,213	2,295	1,377	459
5,865	5,355	4,845	4,335	3,825	3,315	2,805	2,295	1,785	1,275	765	255
33,465	30,555	27,645	24,735	21,825	18,915	16,005	13,095	10,185	7,275	4,365	1,455
12,374	11,298	10,222	9,146	8,070	6,994	5,918	4,842	3,766	2,690	1,614	538
17,572	16,044	14,516	12,988	11,460	9,932	8,404	6,876	5,348	3,820	2,292	764
17,894	16,338	14,782	13,226	11,670	10,114	8,558	7,002	5,446	3,890	2,334	778
40,526	37,002	33,478	29,954	26,430	22,906	19,382	15,858	12,334	8,810	5,286	1,762
11,362	10,374	9,386	8,398	7,410	6,422	5,434	4,446	3,458	2,470	1,482	494
9,016	8,232	7,448	6,664	5,880	5,096	4,312	3,528	2,744	1,960	1,176	392
8,234	7,518	6,802	6,086	5,370	4,654	3,938	3,222	2,506	1,790	1,074	358
17,227	15,729	14,231	12,733	11,235	9,737	8,239	6,741	5,243	3,745	2,247	749
21,022	19,194	17,366	15,538	13,710	11,882	10,054	8,226	6,398	4,570	2,742	914
24,150	22,050	19,950	17,850	15,750	13,650	11,550	9,450	7,350	5,250	3,150	1,050
17,434	15,918	14,402	12,886	11,370	9,854	8,338	6,822	5,306	3,790	2,274	758
26,059	23,793	21,527	19,261	16,995	14,729	12,463	10,197	7,931	5,665	3,399	1,133
20,309	18,543	16,777	15,011	13,245	11,479	9,713	7,947	6,181	4,415	2,649	883
7,199	6,573	5,947	5,321	4,695	4,069	3,443	2,817	2,191	1,565	939	313
12,512	11,424	10,336	—	—	—	—	—	—	—	—	—
43,815	40,005	36,195	32,385	28,575	24,765	20,955	17,145	13,335	9,525	5,715	1,905
23,253	21,231	19,209	17,187	15,165	13,143	11,121	9,099	7,077	5,055	3,033	1,011
21,643	19,761	17,879	15,997	14,115	12,233	10,351	8,469	6,587	4,705	2,823	941
19,435	17,745	16,055	14,365	12,675	10,985	9,295	7,605	5,915	4,225	2,535	845
7,613	6,951	6,289	—	—	—	—	—	—	—	—	—
78,223	71,421	64,619	57,817	51,015	44,213	37,411	30,609	23,807	17,005	10,203	3,401
8,188	7,476	6,764	6,052	5,340	4,628	3,916	3,204	2,492	1,780	1,068	356
8,142	7,434	6,726	6,018	5,310	4,602	3,894	3,186	2,478	1,770	1,062	354
12,397	11,319	10,241	9,163	8,085	7,007	5,929	4,851	3,773	2,695	1,617	539
46,092	42,084	38,076	34,068	30,060	26,052	22,044	18,036	14,028	10,020	6,012	2,004
10,902	9,954	9,006	8,058	7,110	6,162	5,214	4,266	3,318	2,370	1,422	474
16,307	14,889	13,471	12,053	10,635	9,217	7,799	6,381	4,963	3,545	2,127	709
31,073	28,371	25,669	22,967	20,265	17,563	14,861	12,159	9,457	6,755	4,053	1,351
41,837	38,199	34,561	30,923	27,285	23,647	20,009	16,371	12,733	9,095	5,457	1,819
15,801	14,427	13,053	11,679	10,305	8,931	7,557	6,183	4,809	3,435	2,061	687
1,817	1,659	1,501	1,343	1,185	1,027	869	711	553	395	237	79
53,360	48,720	44,080	39,440	34,800	30,160	25,520	20,880	16,240	11,600	6,960	2,320
19,251	17,577	15,903	14,229	12,555	10,881	9,207	7,533	5,859	4,185	2,511	837
22,908	20,916	18,924	16,932	14,940	12,948	10,956	8,964	6,972	4,980	2,988	996
27,807	25,389	22,971	20,553	18,135	15,717	13,299	10,881	8,463	6,045	3,627	1,209
48,553	44,331	40,109	35,887	31,665	27,443	23,221	18,999	14,777	10,555	6,333	2,111
14,927	13,629	12,331	11,033	9,735	8,437	7,139	5,841	4,543	3,245	1,947	649
21,643	19,761	17,879	—	—	—	—	—	—	—	—	—
35,512	32,424	29,336	26,248	23,160	20,072	16,984	13,896	10,808	7,720	4,632	1,544
23,184	21,168	19,152	17,136	15,120	13,104	11,088	9,072	7,056	5,040	3,024	1,008
11,017	10,059	9,101	8,143	7,185	6,227	5,269	4,311	3,353	2,395	1,437	479
22,356	20,412	18,468	16,524	14,580	12,636	10,692	8,748	6,804	4,860	2,916	972
5,980	5,460	4,940	4,420	3,900	3,380	2,860	2,340	1,820	1,300	780	260
8,579	7,833	7,087	6,341	5,595	4,849	4,103	3,357	2,611	1,865	1,119	373

2 §.

Landstingen och de städer, som ej deltaga i landsting, erhålla årligen tillhopa 2,800,000 kronor.

3 §.

Hushållningssällskapen erhålla årligen tillhopa 1,750,000 kronor.

4 §.

Till grund för fördelningen dels mellan landstingen och städer, som ej deltaga i landsting, dels ock mellan hushållningssällskapen skall tillsvidare läggas i det förra fallet landstingsområdenas och nämnda städers, i det senare fallet hushållningssällskapsområdenas folkmängd.

5 §.

Statskontoret skall varje år låta till vederbörande utbetala de i 1 § föreskrivna ersättningsbeloppen under april månad samt de i 2 och 3 §§ föreskrivna, så snart folkmängdsuppgifterna blivit tillgängliga.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1915.

Förslag

till

förordning angående statsverkets fond av rusdrycksmedel.

1 §.

Av statsverkets inkomster av brännvinstillverkningsskatt, maltskatt, punschskatt och brännvinsförsäljningsmedel skall, efter restitution för denaturerat brännvin och för malt, som vid skattepliktigt bryggeri omedelbart använts för tillverkning av svagdricka, till en särskild fond avsättas vad som för varje år överskjuter ett belopp av 39,000,000 kronor.

Skulle för tre på varandra följande år medeltalet av ovannämnda inkomster understiga 39,000,000 kronor, skall därefter vad som överskjuter detta medeltalsbelopp avsättas till fonden. På enahanda sätt förfares, om därefter vid årligen verkställd uträkning befinnes att medeltalet av ovannämnda inkomster under närmast föregående tre år ytterligare nedgått.

2 §.

Fonden, som benämnes statsverkets fond av rusdrycksmedel, är avsedd att i främsta rummet användas för reglering av sådana ekonomiska förhållanden, som äro en följd av mera ingripande åtgärder till rusdryckshanteringens begränsande eller avveckling.

Där särskilda omständigheter därtill föranleda, må fondens medel även kunna användas för andra sociala ändamål.

3 §.

Fonden göres räntebärande och förvaltas av statskontoret i enlighet med de närmare föreskrifter, Kungl. Maj:t meddelar.

4 §.

Fondens avkastning skall, efter avdrag av förvaltningskostnaderna, läggas till kapitalet.

5 §.

Om sättet för fondens användning besluta Kungl. Maj:t och Riksdagen gemensamt.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1915.

Beträffande vad föredragande departementschefen enligt omfördälda statsrådsprotokoll anfört till motivering av nu återgivna förslag tillåter sig utskottet hänvisa till propositionen.

I sammanhang med ifrågavarande kungl. proposition har utskottet till behandling förehåft följande inom Riksdagen väckta, till bevillningsutskottet likaledes hänvisade motioner rörande hithörande frågor, nämligen inom Första kammaren: nr 134 av herr *Fahlén*, nr 137 av herr *Odelberg*, nr 138 av herr *Gustaf Fredrik Östberg*, nr 141 av friherre *Louis de Geer* jämte sexton andra av kammarens ledamöter, nr 144 av herr *Dahl* tillika med tre andra av kammarens ledamöter, nr 145 av friherre *Gyllenstierna* och tre andra ledamöter av kammaren, nr 146 av herrar *von Stapelmohr* och *Hans Ericson*, nr 147—149 av herr *Ernst Lindblad*, nr 152 av herr *August Ljunggren* jämte elva andra ledamöter av kammaren, nr 153 av herr *August Ljunggren* tillika med sex andra av kammarens ledamöter, nr 154 av herr *Almer* och nr 155 av herr *Johan Östberg* tillika med ytterligare två av kammarens ledamöter,

samt inom Andra kammaren: nr 332 av herr *Källman*, nr 333 av herr *Wijk* med instämmande beträffande motionens syfte av ytterligare en ledamot, nr 337 av herr *Juhlin* jämte fem andra av kammarens ledamöter, nr 343 av herr *Linders*, nr 344 av herrar *Lundström* i Långnäs och *Hellström* med instämmande av sexton andra ledamöter av kammaren, nr 347 av herr *Bengtsson* i Norup jämte tio andra av kammarens ledamöter, nr 348 av herrar *Bengtsson* i Norup och *Hamrin*, nr 349 av herr *Hildebrand* jämte ytterligare två ledamöter av kammaren, nr 350 av herr *Lemke* tillika med sju andra av kammarens ledamöter och nr 351 av herr *Ingvarsson* jämte nio andra ledamöter av kammaren.

Uti ifrågavarande motioner finnas framställda följande yrkanden:

1:o) beträffande förslaget till förordning om vissa *ändringar i brännvinsförsäljningsförordningen*:

i motionen I: 149 (av herr Ernst Lindblad):

»att Riksdagen må besluta följande ändrade lydelse av 15 § 1 mom. av brännvinsförsäljningsförordningen:

Bolag, som i 12 och 14 §§ omförmäles, skall hava till ändamål att ordna och handhava detaljhandel med brännvin så, *att samhällets intressen i sedligt avseende tillgodoses och att det allmänna, så vitt möjligt, ej tillskyndas förlust eller skada.* Delägarne må därför icke bereda sig vinning utöver årlig ränta med högst fem procent å de av delägarna tillskjutna kontanta medel eller kommun någon ekonomisk fördel *utöver vad i särskild författning stadgas.*»

2:o) i fråga om *ersättningen för den s. k. kommunandelen*:

i motionen I: 147 (av herr Ernst Lindblad):

att Riksdagen ville besluta följande tillägg till Förordning angående ersättning till städer, vissa köpingar, landsting, hushållningssällskap och *kommuner* för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel:

Sedan samtliga brännvinsförsäljningsmedel — — samt landsting, hushållningssällskap och *kommuner* av statsmedel — — stadgas.

5 §. Rikets samtliga kommuner erhålla årligen tillhoppa 3,900,000 kronor att fördelas dem emellan efter folkmängd.

6 §. Statskontoret skall — — samt de i 2, 3 och 5 §§ föreskrivna, så snart — — tillgängliga.

Denna förordning — — 1 januari 1915 med övergångsstadgande enligt 1911 års kommittéförelägg.

3:o) vad angår frågan om *ersättning till städer och vissa köpingar* för den till dem direkt utgående andelen av brännvinsförsäljningsmedlen:

i motionen I: 134 (av herr Fahlén):

»att Riksdagen vid bifall till Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition nr 186 måtte besluta sådan ändring i 1 § av förordningen angående ersättning till städer och vissa köpingar, landsting och hushållningssällskap för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel, att köpingar i fråga om tiden och sättet för ersättningens utgående måtte varda likställda med städer;»

i motionen II: 332 (av herr Källman):

»att Riksdagen vid bifall till Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition nr 186 måtte besluta sådan ändring i 1 § av förordningen angående ersättning till städer och vissa köpingar, landsting och hushållningssällskap för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel, att köpingar i fråga om tiden och sättet för ersättningens utgående måtte bliva likställda med städer;»

i motionen I: 148 (av herr Ernst Lindblad):

»att Riksdagen ville besluta, att i fråga om de ersättningsbelopp, som från och med 1915 tillerkännas vissa städer och köpingar, iakttages, att köping, som före utgången av år 1926 erhållit stadsrättigheter eller eljes blivit tillförsäkrad rätt att likställas med stad, måtte åtnjuta årlig ersättning för mistade brännvinsförsäljningsmedel såsom för städerna är sagt, för så vitt inom samhället bedrivs brännvinsförsäljning.

Därest köping inom samma tid inkorporeras med stad, som bedriver brännvinsförsäljning, skall den köpingen tillkommande ersättningen tillfalla staden;»

i motionen I: 138 (av herr Gustaf Fredrik Östberg):

att Riksdagen måtte besluta:

1) att ersättningen till städerna bestämmes på det sätt, som av rusdrycksmedelskommittén föreslagits, endast med den ändringen, att de i dess förslag angivna ersättningssummorna utbytas mot de i kungl. propositionen angivna ersättningsbeloppen under år 1921;

2) att — — — — — kronor.

i motionen I: 146 (av herrar von Stapelmohr och Hans Ericson):

»att Riksdagen för sin del ville besluta sådana förändringar i förevarande förslag till förordning angående ersättning till städer med flera för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel, att denna ersättning, såvitt den avser städerna, bestämmes enligt rusdrycksmedelskommitténs förslag med den förändring, att till grund för medeltalsberäkningen lägges femårsperioden 1907/08—1912.»

i motion II: 350 (av herr Lemke m. fl.):

»att Riksdagen ville besluta, dels att 1 § av förevarande förordning må erhålla följande förändrade lydelse:

Nedannämnda städer och köpingar erhålla årligen följande ersättningsbelopp:

	Kronor		Kronor
Stockholm	788,278	Trosa	7,830
Södertälje	43,993	Malmköping	21,634
Norrtälje	16,588	Linköping	74,791
Sigtuna	5,684	Norrköping	104,110
Östhammar	9,309	Söderköping	9,106
Öregrund	1,392	Vadstena	10,063
Vaxholm	10,759	Skenninge	8,816
Sundbyberg	35,583	Motala	20,764
Uppsala	72,036	Jönköping	49,590
Enköping	27,463	Eksjö	22,533
Nyköping	40,368	Gränna	1,073
Strängnäs	12,412	Växjö	48,952
Torshälla	5,307	Ljungby	11,629
Eskilstuna	65,830	Kalmar	61,074
Mariefred	6,148	Västervik	20,271

	Kronor		Kronor
Vimmerby	12,673	Ulricehamn	14,616
Oskarshamn	28,565	Åmål	10,991
Borgholm	8,729	Trollhättan	28,101
Mönsterås	6,931	Mariestad	30,479
Mörbylånga	7,859	Lidköping	35,728
Nybro	15,457	Skara	23,809
Visby	36,830	Skövde	39,179
Karlskrona	53,244	Falköping	29,928
Karlshamn	24,795	Hjo	11,194
Sölvesborg	12,267	Vara	18,908
Ronneby	21,112	Karlstad	57,884
Kristianstad	56,985	Kristinehamn	29,841
Simrishamn	7,424	Filipstad	33,611
Ängelholm	25,578	Arvika	26,796
Båstad	7,105	Seffle	10,991
Hessleholm	29,725	Örebro	110,954
Malmö	164,662	Askersund	10,237
Landskrona	27,579	Nora	11,948
Hälsingborg	85,869	Lindesberg	19,053
Ystad	32,480	Västerås	67,715
Lund	39,556	Arboga	15,950
Trälleborg	16,994	Köping	24,215
Skanör & Falsterbo	3,219	Sala	45,211
Hörby	7,453	Falun	62,959
Eslöv	19,952	Hedemora	28,971
Laholm	19,082	Säter	2,436
Halmstad	57,420	Gävle	75,574
Falkenberg	32,335	Söderhamn	24,853
Varberg	37,613	Hudiksvall	27,260
Kungsbacka	18,502	Härnösand	35,119
Göteborg	401,128	Sundsvall	65,917
Kungälv	14,732	Örnsköldsvik	19,401
Marstrand	8,410	Sollefteå	31,233
Uddevalla	48,256	Östersund	50,373
Strömstad	16,646	Umeå	30,914
Lysekil	24,621	Skellefteå	14,297
Vänerns borg	25,317	Luleå	33,437
Borås	62,814	Piteå	6,554
Alingsås	15,718	Haparanda	12,470

dels ock att till förordningen fogas ett så lydande

Övergångsstadgande.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1915.

Det ersättningsbelopp, som enligt 1 § utgår till stad eller köping, skall nedannämnda år ökas med

år 1915	7	tjuguniondelar
» 1916	5	»
» 1917	4	»
» 1918	3	»
» 1919	2	»
» 1920	1	tjuguniondel;»

i motionen I: 154 (av herr Almer):

»att Riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition i övrigt måtte besluta sådan ändring i grunderna för beräkningen av ersättningsbeloppen till städer och köpingar för åren 1915—1920, att till grund för beräkningen måtte läggas medeltalet för åren 1907/08—1912 eller, om det senare årets siffra ej skulle bliva tillräckligt tidigt känd, åren 1907/08—1911;»

i motionen I: 144 (av herr Dahl m. fl.):

»att Riksdagen för sin del ville besluta sådana förändringar i den föreslagna förordningen angående ersättning till städer m. fl. för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel, att ersättningen till städerna — ävensom till ersättningsberättigade köpingar i avseende å den tid, som för deras vidkommande bestämmes — fastställes med utgång från ett medeltal beräknat å de inom städer och köpingar under 5-årsperioden 1907/08—1912 fallna vinster samt att beträffande tiden efter 1921 ersättningsbeloppen må av städerna tillgodonjutas under tiden t. o. m. 1960 med iakttagande därav att minskning årligen sker under 10 år efter 1921 med en sextiondedel och under följande år med en trettiosjättedel;»

i motionerna I: 153 (av herr August Ljunggren m. fl.) och II: 348 (av herrar Bengtsson i Norup och Hamrin):

»det Riksdagen måtte på det sätt bifalla Kungl. Maj:ts proposi-

tion nr 186, i vad denna avser städerna och köpingar, som enligt förslaget till förordning skulle erhålla ersättning för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel, att de enligt nuvarande bestämmelser under år 1915 utgående ersättningsbeloppen från och med samma år sjunka med 8 procent årligen;»

i motionerna I: 155 (av herr Johan Östberg m. fl.) och II: 349 (av herr Hildebrand m. fl.):

»att Riksdagen måtte, med ändring av vad Kungl. Maj:t föreslagit, giva § 1 i *förordning angående ersättning till städer och vissa köpingar, landsting och hushållningssällskap för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel* följande lydelse:

§ 1.

Nedan omförmälda städer och köpingar erhålla under härefter angivna år följande ersättningsbelopp:

	1915	1916	1917	1918	1919	1920	1921—1945 per år (1921—1926 per år, där så angives)
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Stockholm	956,016	902,904	876,348	849,792	823,236	796,680	770,124
Södertälje	45,324	42,806	41,547	40,288	39,029	37,770	36,511
Norrköping	14,688	13,872	13,464	13,056	12,648	12,240	11,832
Sigtuna	5,940	5,610	5,445	5,280	5,115	4,950	4,785
Östhammar	8,964	8,466	8,217	7,968	7,719	7,470	7,221
Öregrund	1,980	1,870	1,815	1,760	1,705	1,650	1,595
Vaxholm	12,924	12,206	11,847	11,488	11,129	10,770	10,411
Sundbyberg (1921—26)	28,872	27,268	26,466	25,664	24,862	24,060	23,258
Uppsala	78,156	73,814	71,643	69,472	67,301	65,130	62,959
Enköping	28,152	26,588	25,806	25,024	24,242	23,460	22,678
Nyköping	42,660	40,290	39,105	37,920	36,735	35,550	34,365
Strängnäs	13,572	12,818	12,441	12,064	11,687	11,310	10,933
Torsålla	5,904	5,576	5,412	5,248	5,084	4,920	4,756
Eskilstuna	72,144	68,136	66,132	64,128	62,124	60,120	58,116
Mariefred	7,236	6,834	6,633	6,432	6,231	6,030	5,829
Trosa	8,496	8,024	7,788	7,552	7,316	7,080	6,844
Malmköping (1921—26)	21,348	20,162	19,569	18,976	18,383	17,790	17,197
Linköping	85,464	80,716	78,342	75,968	73,594	71,220	68,846
Norrköping	123,300	116,450	113,025	109,600	106,175	102,750	99,325
Söderköping	9,864	9,316	9,042	8,768	8,494	8,220	7,946
Vadstena	10,116	9,554	9,273	8,992	8,711	8,430	8,149
Skeninge	7,812	7,378	7,161	6,944	6,727	6,510	6,293
Motala	19,764	18,666	18,117	17,568	17,019	16,470	15,921
Jönköping	57,168	53,992	52,404	50,816	49,228	47,640	46,052
Eksjö	22,968	21,692	21,054	20,416	19,778	19,140	18,502
Grenna	1,404	1,326	1,287	1,248	1,209	1,170	1,131
Växjö	53,604	50,626	49,137	47,648	46,159	44,670	43,181
Ljungby (1921—26)	9,986	9,384	9,108	8,832	8,556	8,280	8,004
Kalmar	68,076	64,294	62,403	60,512	58,621	56,730	54,839
Västervik	20,052	18,938	18,381	17,824	17,267	16,710	16,153
Vimmerby	13,752	12,988	12,606	12,224	11,842	11,460	11,078
Oskarshamn	32,436	30,634	29,733	28,832	27,931	27,030	26,129
Borgholm	9,288	8,772	8,514	8,256	7,998	7,740	7,482
Mönsterås (1921—26)	9,036	8,534	8,283	8,032	7,781	7,530	7,279
Mörbylånga (1921—26)	8,208	7,752	7,524	7,296	7,068	6,840	6,612
Nybro (1921—26)	16,236	15,334	14,883	14,432	13,981	13,530	13,079
Visby	35,280	33,320	32,340	31,360	30,380	29,400	28,420
Karlskrona	62,964	59,466	57,717	55,968	54,219	52,470	50,721
Karlshamn	28,944	27,336	26,532	25,728	24,924	24,120	23,316
Sölvesborg	13,212	12,478	12,111	11,744	11,377	11,010	10,643
Ronneby	19,728	18,632	18,084	17,536	16,988	16,440	15,892
Kristianstad	57,096	53,924	52,338	50,752	49,166	47,580	45,994
Simrishamn	6,912	6,528	6,336	6,144	5,952	5,760	5,568
Ängelholm	24,048	22,712	22,044	21,376	20,708	20,040	19,372
Båstad (1921—26)	6,696	6,324	6,138	5,952	5,766	5,580	5,394
Hässleholm (1921—26)	25,272	23,868	23,166	22,464	21,762	21,060	20,358
Malmö	175,716	165,954	161,073	156,192	151,311	146,430	141,549
Landskrona	30,060	28,390	27,555	26,720	25,885	25,050	24,215
Hälsingborg	99,180	93,670	90,915	88,160	85,405	82,650	79,895
Ystad	32,976	31,144	30,228	29,312	28,396	27,480	26,564
Lund	47,232	44,608	43,296	41,984	40,672	39,360	38,048
Trälleborg	19,728	18,632	18,084	17,536	16,988	16,440	15,892
Skanör med Falsterbo	2,232	2,108	2,046	1,984	1,922	1,860	1,798
Hörby (1921—26)	8,352	7,888	7,656	7,424	7,192	6,960	6,728

	1915	1916	1917	1918	1919	1920	1921—1945 per år (1921—1926 per år, där så angives)
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Eslöv	20,556	19,414	18,843	18,272	17,701	17,130	16,559
Laholm	17,136	16,184	15,708	15,232	14,756	14,280	13,804
Halmstad	55,620	52,530	50,985	49,440	47,895	46,350	44,805
Falkenberg	28,728	27,132	26,334	25,536	24,738	23,940	23,142
Varberg	35,136	33,184	32,208	31,232	30,256	29,280	28,304
Kungsbacka	19,080	18,020	17,490	16,960	16,430	15,900	15,370
Göteborg	456,804	431,426	418,737	406,048	393,359	380,670	367,981
Kungälv	16,524	15,606	15,147	14,688	14,229	13,770	13,311
Marstrand	9,180	8,670	8,415	8,160	7,905	7,650	7,395
Uddevalla	52,380	49,470	48,015	46,560	45,105	43,650	42,195
Strömstad	19,368	18,292	17,754	17,216	16,678	16,140	15,602
Lysekil	27,504	25,976	25,212	24,448	23,684	22,920	22,156
Vänersborg	28,008	26,452	25,674	24,896	24,118	23,340	22,562
Borås	63,432	59,908	58,146	56,384	54,622	52,860	51,098
Alingsås	17,784	16,796	16,302	15,808	15,314	14,820	14,326
Ulricehamn	14,112	13,328	12,936	12,544	12,152	11,760	11,368
Åmål	12,888	12,172	11,814	11,456	11,098	10,740	10,382
Trollhättan	26,964	25,466	24,717	23,968	23,219	22,470	21,721
Mariestad	32,904	31,076	30,162	29,248	28,334	27,420	26,506
Lidköping	37,800	35,700	34,650	33,600	32,550	31,500	30,450
Skara	27,288	25,772	25,014	24,256	23,498	22,740	21,982
Skövde	40,788	38,522	37,389	36,256	35,123	33,990	32,857
Falköping	31,788	30,022	29,139	28,256	27,373	26,490	25,607
Hjo	11,268	10,642	10,329	10,016	9,703	9,390	9,077
Vara (1921—26)	19,584	18,496	17,952	17,408	16,864	16,320	15,776
Karlstad	68,580	64,770	62,865	60,960	59,055	57,150	55,245
Kristinehamn	36,396	34,374	33,363	32,352	31,341	30,330	29,319
Filipstad	33,876	31,994	31,053	30,112	29,171	28,230	27,289
Arvika	30,420	28,730	27,885	27,040	26,195	25,350	24,505
Säffle (1921—26)	11,916	11,254	10,923	10,592	10,261	9,930	9,599
Örebro	122,436	115,634	112,233	108,832	105,431	102,030	98,629
Askersund	12,816	12,104	11,748	11,392	11,036	10,680	10,324
Nora	12,744	12,036	11,682	11,328	10,974	10,620	10,266
Lindesberg	19,404	18,326	17,787	17,248	16,709	16,170	15,631
Västerås	72,144	68,136	66,132	64,128	62,124	60,120	58,116
Arboga	17,064	16,116	15,642	15,168	14,694	14,220	13,746
Köping	25,524	24,106	23,397	22,688	21,979	21,270	20,561
Sala	48,636	45,934	44,583	43,232	41,881	40,530	39,179
Falun	65,484	61,846	60,027	58,208	56,389	54,570	52,751
Hedemora	24,732	23,358	22,671	21,984	21,297	20,610	19,923
Säter	2,844	2,686	2,607	2,528	2,449	2,370	2,291
Gävle	83,520	78,880	76,560	74,240	71,920	69,600	67,280
Söderhamn	30,132	28,458	27,621	26,784	25,947	25,110	24,273
Hudiksvall	35,856	33,864	32,868	31,872	30,876	29,880	28,884
Härnösand	43,524	41,106	39,897	38,688	37,479	36,270	35,061
Sundsvall	75,996	71,774	69,663	67,552	65,441	63,330	61,219
Örnsköldsvik	23,364	22,066	21,417	20,768	20,119	19,470	18,821
Sollefteå (1921—26)	33,876	31,994	31,053	30,112	29,171	28,230	27,289
Östersund	55,584	52,496	50,952	49,408	47,864	46,320	44,776
Umeå	36,288	34,272	33,264	32,256	31,248	30,240	29,232
Skellefteå	17,244	16,286	15,807	15,328	14,849	14,370	13,891
Luleå	34,992	33,048	32,076	31,104	30,132	29,160	28,188
Piteå	9,360	8,840	8,580	8,320	8,060	7,800	7,540
Haparanda	13,428	12,682	12,309	11,936	11,563	11,190	10,817

Städer med större årsbelopp enligt denna tabell för tiden 1921—1945 än kronor 10,000 skola från och med år 1921 avsätta vissa andelar till en fond, vilken bör placeras på fullt betryggande sätt och varav räntan såväl under 25-årsperioden som efteråt ingår i stadens kassa för bestridande av dess utgifter. Till fonden avsätts första året 4 procent och varje år ett med 4 procent ökat procenttal, andra året således 8 procent, tredje året 12 procent och tjugufemte året 100 procent.

Städer och köpingar med årsbelopp under perioden efter 1921 å högst 10,000 kronor äga rätt att vardera avsätta en fond efter samma grunder, varvid märkes, att beslut om sådan fondbildning kan fattas när som helst under perioden och att det sedan är bindande till periodens slut.

Skulle något år $\frac{29}{100}$ av de till staten inflytande brännvinsförsäljningsmedlen understiga hoplagda restitutionsbeloppen till städer och köpingar, inträder en motsvarande minskning i nämnda belopp, fördelad proportionellt, d. v. s. med samma belopp per fullt 1,000-tal kronor»; samt

i motionen I: 147 (av herr Ernst Lindblad):

att Riksdagen ville besluta följande tillägg till Förordning angående ersättning till städer, vissa köpingar, landsting, hushållningssällskap och kommuner för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel:

Sedan samtliga brännvinsförsäljningsmedel — — samt landsting, hushållningssällskap och kommuner av statsmedel — — stadgas.

1 §. Nedan omnämnda städer och köpingar erhålla *ärligen* följande ersättningsbelopp *för så vitt inom samhället bedrivs brännvinsförsäljning.*

(= kommittéförslaget av år 1911 med tillämpning av Kungl. Maj:ts siffror för år 1921).

—————
Denna förordning — — 1 januari 1915 med övergångsstadgande enligt 1911 års kommittéförslag.

4:o) i fråga om *ersättning till hushållningssällskapen* för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel:

i motionerna I: 145 (av friherre Gyllenstierna m. fl.) och II: 347 (av herr Bengtsson i Norup m. fl.):

»att Riksdagen ville besluta, att § 4 i förordningen angående ersättning till städer och vissa köpingar, landsting och hushållningssällskap för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel måtte få följande lydelse:

4 §.

Till grund för fördelningen, dels mellan landstingen och städer, som ej deltaga i landsting, dels ock mellan hushållningssällskapen skall tillsvidare läggas, i det förra fallet landstingsområdenas och nämnda städers folkmängd, i det senare fallet folkmängden inom hushållningssällskapsområdenas landsbygd, dock med undantag av 260,000 kronor, som utan hänsyn till folkmängden med lika belopp fördelas mellan de olika hushållningssällskapen;»

i motionen II: 344 (av herrar Lundström i Långnäs och Hellström):
 »att Riksdagen ville besluta, att 4 § i förordningen angående ersättning till städer och vissa köpingar, landsting och hushållningssällskap för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel måtte få följande lydelse:

4 §.

Till grund för fördelningen dels mellan landstingen och städer, som ej deltaga i landsting, dels ock mellan hushållningssällskapen skall tills vidare läggas i det förra fallet landstingsområdenas och nämnda städers folkmängd, i det senare fallet *storleken av den inom hushållningssällskapens områden befintliga, med jordbruk, boskapskötsel och fiske sysselsatta befolkningen*»; samt

i motionerna I: 141 (av friherre Louis de Geer m. fl.) och II: 337 (av herr Juhlin m. fl.):

»att § 3 i det föreliggande förslaget till förordning angående ersättning till städer och vissa köpingar, landsting och hushållningssällskap för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel erhåller följande lydelse:

§ 3.

Hushållningssällskapen erhålla årligen tillhopa 2,150,000 kronor;»

5:o) Beträffande frågan om *statsverkets inkomster av rusdrycks-hanteringen*:

i motionen I: 137 (av herr Odelberg):

»att Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition nr 186, i vad den avser begränsning av statsverkets, för statsregleringen avsedda inkomster av rusdrycksmedel, måtte av Riksdagen avslås;»

i motionen I: 138 (av herr Gustaf Fredrik Östberg):

att Riksdagen måtte besluta:

1) att — — — — 1921;

2) att 1 § i den av Kungl. Maj:t föreslagna förordningen angående statsverkets fond av rusdrycksmedel erhåller följande lydelse:

Av statsverkets inkomster av brännvinstillverkningsskatt, maltskatt, punschskatt och brännvinsförsäljningsmedel skall, efter restitution för denaturerat brännvin och för malt, som vid skattepliktigt bryggeri omedelbart använts för tillverkning av svagdricka, till en särskild fond avsättas vad som för varje år överskjuter ett belopp av 40,800,000 kronor;

i motionen II: 333 (av herr Wijk):

»att Riksdagen för sin del ville besluta att i § 1 av det »Förslag till förordning angående statsverkets fond av rusdrycksmedel», som innehålles i Kungl. Maj:ts proposition nr 186, siffran 39,000,000 måtte utbytas mot 41,350,000;»

i motionen II: 343 (av herr Linders):

»att Riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förslag till förordning angående statsverkets fond av rusdrycksmedel måtte besluta följande lydelse av förordningens båda första paragrafer:

§ 1.

Av statsverkets inkomster av brännvinstillverkningsskatt, maltskatt, punschskatt och brännvinsförsäljningsmedel skall, efter restitution för denaturerat brännvin och för malt, som vid skattepliktigt bryggeri omedelbart använts för tillverkning av svagdricka, till en särskild fond avsättas för första året efter det denna förordning trätt i kraft fyrtiondedelen, påföljande år två fyrtiondedelar, det därefter följande året tre fyrtiondedelar och så vidare, varje års avsättning en fyrtiondedel mera än näst föregående års, tills efter 40 år hela statsinkomsten av ifrågavarande slag ingår till fonden.

§ 2.

Fonden, som benämnes statsverkets fond av rusdrycksmedel, är avsedd att användas för sådana socialekonomiska ändamål, som kunna förbereda och möjliggöra mera ingripande åtgärder till rusdryckshandlingens begränsning eller avveckling, samt för reglering av sådana ekonomiska förhållanden, som äro en följd av sagda statsåtgöranden;» samt

i motionerna I: 152 (av herr August Ljunggren m. fl.) och II: 351 (av herr Ingvarsson m. fl.):

»att Riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts proposition nr 186 i vad den berör kommunernas, landstingens och hushållningssällskapens frigörande från beroende av rusdrycksmedlen, jämväl måtte besluta, att de inkomster av rusdryckshandlingen, vilka enligt Kungl. Maj:ts ifrågasvarande proposition skulle få för statsregleringsändamål användas, skola successivt minskas med 1,950,000 kronor årligen, så att efter 1935 inga sådana medel i och för statsregleringen användas, samt att de därigenom uppstående överskotten överföras till den i nämnda kungl. proposition föreslagna rusdrycksmedelsfonden.»

Beträffande motiveringarna till de sålunda framställda ändringsförslagen får utskottet hänvisa till motionerna.

Utskottet.

På sätt chefen för finansdepartementet i sitt ovan åberopade anförande erinrat, anhöll 1909 års Riksdag, att Kungl. Maj:t måtte låta på lämpligaste sätt verkställa en utredning rörande statens, kommunernas, landstingens och hushållningssällskapens frigörande i större eller mindre omfattning från deras ekonomiska beroende av från rusdryckshandlingen härflytande medel samt för Riksdagen framlägga resultatet av denna utredning med de förslag, vartill densamma möjligen kunde föranleda. Sedan i anledning härav enligt Kungl. Maj:ts uppdrag förslag i ämnet utarbetats av en för ändamålet tillsatt kommitté, hava, såsom departementschefen närmare angivit, över berörda förslag utlåtanden inhämtats dels från åtskilliga myndigheter och korporationer dels ock från den s. k. nykterhetskommittén. På grundvalen av den sålunda förebragta utredningen har Kungl. Maj:t uppgjort de förslag, som genom föreliggande proposition förelagts Riksdagen till prövning.

Bevillningsutskottet har ansett, att den viktiga fråga, för vilken 1909 års Riksdag, enligt vad nyss är sagt, påkallade Kungl. Maj:ts uppmärksamhet och som sedan dess på Kungl. Maj:ts föranstaltande

varit föremål för ett omfattande och ingående utredningsarbete, nu bör finna sin lösning. Utskottet har därför låtit sig angeläget vara att söka sammanjämka de olika meningar å skilda punkter, som under ärendets behandling kommit till uttryck.

Det förslag, som framgått ur utskottsbehandlingen, ansluter sig i sina huvuddrag till Kungl. Maj:ts proposition om än med åtskilliga i anledning av de i ämnet väckta motionerna företagna avvikelser.

Kungl. Maj:ts förslag till vissa ändringar i gällande brännvinsförsäljningsförordning har utskottet kunnat oförändrat tillstyrka. Det i herr Ernst Lindblads motion, nr 149 i Första kammaren, väckta förslaget om ändrad avfattning av bestämmelsen om brännvinsbolagens ändamål saknar direkt samband med den ekonomiska frigörelse, som är föremålet för Kungl. Maj:ts förevarande förslag, och har av denna anledning icke ansetts böra föranleda någon åtgärd.

*Ändringar i
brännvinsför-
säljningsför-
ordningen.*

I anledning av den föreslagna bestämmelsen i mom. 1 av övergångsstadgandena, att bolags styrelseledamöter och revisorer jämte suppleanter skola för år 1914 utses i enlighet med de nya bestämmelserna, har utskottet uppmärksammat, att styrelseledamöterna utses i vissa fall på våren och i vissa på hösten och att till följd härav tiden för deras mandat icke sammanfaller med kalenderåret. De tre styrelseledamöter, som för varje bolag utses under år 1913, erhålla en mandattid, som i varje fall sträcker sig utöver den 1 januari 1914. Då nu enligt förslaget delägarna i bolaget från och med sistnämnda dag skola äga allenast två representanter i styrelsen, måste tillses, huru bestämmelsen härom skall kunna i de fall, då det gäller aktiebolag, förlikas med bolagsstämmas lagligen vidtagna åtgärd att utse tre styrelseledamöter för tid, som utgår först efter ingången av år 1914.

I regel kan icke medhinnas att efter förordningens utfärdande redan under år 1913 få till stånd av ifrågavarande bestämmelse betingade ändringar i bolagsordningarna än mindre att förrätta val av nya styrelseledamöter enligt den nya förordningen och de nya bolagsordningarna. Den ifrågavarande bestämmelsen i mom. 1 av övergångsstadgandena synes emellertid kunna det oaktat lämnas oförändrad, då enligt 57 § i gällande aktiebolagslag styrelseledamot må, ändå att den tid, för vilken han blivit utsedd, ej gått till ända, skiljas från uppdraget genom beslut av den, som utsett honom. Intet hinder förefinnes alltså för att på extra bolagsstämma före utgången av år 1913 för en av de under samma år valda styrelseledamöterna återkalla mandatet från 1914 års ingång.

Det synes emellertid lämpligt, att denna möjlighet till sakens ordnande, tilläventyrs genom kontrollstyrelsens försorg, medelst cirkulär eller annorledes bringas till bolagens kännedom.

Brännvinsförsäljningsmedlens indragning till statsverket.

Grundtanken i Kungl. Maj:ts förslag är den, att samtliga brännvinsförsäljningsmedel skola indragas till statsverket. Utskottet, som delar den av departementschefen härom uttalade meningen, att en sådan anordning utgör den nödvändiga förutsättningen för kommunernas, landstingens och hushållningssällskapens avsedda frigörande från beroende av rusdrycksmedlen, har för sin del utgått från samma grundtanke.

Kommunandelen.

Beträffande de åtgärder, genom vilka denna grundtanke bör genomföras, uttalar utskottet till en början sin anslutning till den av departementschefen såsom en förutsättning för förslaget genomförande betecknade anordningen, att ersättning för de s. k. kommunandelarna bör beredas därigenom att, till gäldande av de i gällande kungörelse angående avlöning åt lärare vid folkskolor och småskolor fastställda avlöningsförmåner för de i kungörelsens 1 och 2 §§ omnämnda lärare, skoldistriktet av statsmedel erhålla ett årligt bidrag, motsvarande nio tiondelar av den kontant utgående minimibegynnelselönen jämte ersättning för samtliga minimiålderstilläggen. I överensstämmelse med vad departementschefen härom vidare anfört, har nästkommande års Riksdag att första gången vänta framställning om den höjning av ifrågavarande anslag till skolväsendet, som härav påkallas. Ett fixerande av kommunandelen till visst belopp, på sätt föreslagits i herr Lindblads motion nr 147 i Första kammaren, bör så mycket mindre komma i fråga som det med visshet kan förutses, att, på sätt också chefen för finansdepartementet framhållit, statsbidraget till skolväsendet, beräknat efter $\frac{9}{10}$ av hela kostnaden, kommer att i en framtid stiga över det nu beräknade beloppet.

Förordning om ersättning till städer, köpingar, landsting och hushållningssällskap.

Vad vidare angår de ersättningar, som böra beredas dels städer och vissa köpingar för den till dem direkt utgående andelen av brännvinsförsäljningsmedlen dels ock landsting och hushållningssällskap för deras andelar av samma medel, föreslås i den kungl. propositionen, att till grund för beräkningen av dessa ersättningar skola läggas medeltalen av de brännvinsförsäljningsmedel, som under försäljningsåren 1901/02—1911 tillflutit städer och vissa köpingar, landsting och hushållningssällskap.

Utskottet har icke kunnat lämna obeaktade de anmärkningar, som emot nu angivna beräkningsgrund framställts ej mindre av ett flertal

av de korporationer, som avgivit yttrande i ärendet, än även i en del av de i anledning av propositionen väckta motionerna. I likhet med vad i berörda framställningar kommit till uttryck har utskottet funnit den av Kungl. Maj:t föreslagna beräkningsgrunden i tillämpningen medföra, att vid övergången till den nya ordningen alltför stor minskning i inkomster skulle förorsakas såväl ifrågavarande kommuner som landstingen och hushållningssällskapen. Den förebragta utredningen giver vid handen, att en mindre tvär övergång skulle uppkomma, om till grund för beräkningen lades endast de år, under vilka 1905 års brännvinsförsäljningsförordning varit i kraft. Och utskottet har därför ansett sig böra förorda en ändring i Kungl. Maj:ts förslag i angiven riktning. Helst skulle utskottet sett, att, såsom i vissa motioner föreslagits, uppgifter för samtliga nyss angivna år — eller perioden 1907/08—1912 — kunnat i sådant hänseende tagas i anspråk. Då emellertid erforderliga siffror för år 1912 icke ännu kunnat göras tillgängliga och då utskottet icke velat förelägga Riksdagen ett förslag utan exakt angivande av de av detsamma framgående ersättningsbeloppen, har utskottet stannat vid att föreslå perioden 1907/08—1911 såsom grundläggande för beräkningen. Därvid har naturligen iakttagits, att beträffande försäljningsåret 1907/08, vilket ju omfattat fem kvartal, en femtedel av försäljningsmedlen frändragits. Då vad angår städerna Gränna och Säter någon detaljhandel med brännvin icke förekommit där efter den 1 oktober 1907, har utskottet, som icke kunnat biträda herr Lindblads i motionen nr 147 i Första kammaren framställda förslag, enligt vilket rätten till ersättning skulle vara beroende av att inom samhället brännvinsförsäljning bedreves, grundat beräkningen av den till nyssberörda städer utgående ersättningen på de inkomster, som där influtit under försäljningsåren 1903/04—1906/07.

Enligt nu gällande brännvinsförsäljningsförordning äro de köpingar, i vilka under försäljningsåret 1904—1905 minuthandel med och utskänkning av brännvin varit jämlikt § 11 mom. 2 i 1895 års brännvinsförsäljningsförordning överlätna åt bolag, för tiden till och med år 1925 likställda med städerna med avseende å inkomst av brännvinsförsäljningsmedlen. Med utgången av nämnda tid skall ersättning till ifrågavarande köpingar upphöra att utgå. I anslutning till denna bestämmelse avser den kungl. propositionen, att ersättning efter samma grunder, som föreslås beträffande städerna, skall utgå även till köpingarna under tiden till och med år 1926.

I herr Fahléns motion, nr 134 i Första kammaren, och i herr Källmans motion, nr 332 i Andra kammaren, har framhållits, hurusom den minskning i inkomster, som enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle för-

orsakas köpingarna, komme att för dessa bliva mycket kännbar. För att mildra de med inkomstminskningen förenade svårigheterna för köpingarna har därför föreslagits, att avskrivningen för dem måtte få utsträckas till samma period som för städerna. Vad i sist berörda motioner sålunda anförts har utskottet funnit vara värt beaktande och då även vid bifall till utskottets förslag i fråga om den tid, som skall läggas till grund för beräkningen av ifrågavarande ersättningsbelopp, minskning inträder i de till köpingarna nu utgående vinstmedlen, har utskottet ansett sig böra biträda yrkandet om likställighet mellan städer och vissa köpingar i avseende å avskrivningsperiodens längd.

Vid bifall till utskottets förslag i förevarande del uppgår ersättningen till städer och vissa köpingar under perioden 1915—1935 till sammanlagt 65,569,908 kronor, under det att enligt Kungl. Maj:ts förslag ifrågavarande ersättningssumma stannar vid ett belopp av 56,237,890 kronor.

Med utgångspunkt i fråga om medeltalsberäkningen från perioden 1907/08—1911 kommer man för landstingen till en årlig ersättningssumma av 3,211,604:75 kronor och för hushållningssällskapen till ett belopp av 2,007,252:97 kronor. Dessa summor har utskottet, som beaktat de skäl för höjning av anslaget till hushållningssällskapen, vilka framförts i motionerna nr 141 i Första kammaren av friherre Louis De Geer m. fl. och nr 337 i Andra kammaren av herr Juhlin m. fl., jämkat sålunda, att enligt utskottets förslag ersättningen skall utgå till landstingen med 3,100,000 och till hushållningssällskapen med 2,100,000 kronor.

I anslutning till vad nu anförts framlägger utskottet förslag till förordning i ämnet, uppställd i överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag i förevarande del.

Fördelningen
mellan hushållnings-
sällskapen.

I fråga om anslagen till landsting och städer, som ej deltaga i landsting, ävensom till hushållningssällskapen föreslår Kungl. Maj:t, att den nu gällande fördelningsgrunden, folkmängden i de olika områdena, skall tills vidare bibehållas. Åtskilliga hushållningssällskap hade emellertid för sällskapens vidkommande yrkat på en annan fördelningsgrund och därvid såsom mindre rättvist framhållit, att hushållningssällskap, inom vilkas områden större städer vore belägna, på grund härav erhöle betydligt större belopp än vad såväl områdets areal som antalet jordbruksidkande invånare inom området kunde motivera. Det hade vidare uttalats, att nuvarande bestämmelser skulle oskäligt gynna de större hushållningssällskapen på de mindres bekostnad, emedan en viss ungefär lika stor del

av inkomsterna måste tagas i anspråk för ordinarie förvaltningsutgifter oavsett hushållningssällskapsområdenas folkmängd. Sedan nykterhetskommittén förklarat sig anse, att frågan om ändrad fördelningsgrund lämpligen borde lösas genom en fristående behandling, uttalade chefen för finansdepartementet sin anslutning till denna uppfattning.

Sedermera har i tre motioner framställts förslag om ändrad fördelningsgrund, huvudsakligen under framhållande av ovan först berörda synpunkter.

Vad sålunda i avseende å den föreslagna fördelningsgrunden anmärkts har utskottet funnit böra föranleda närmare undersökning. Emellertid torde en förändring härutinnan förutsätta en ur olika synpunkter genomförd utredning, varvid bör aktgivas på, bland annat, att det syfte, som utskottet velat tillgodose genom en höjning av totalanslaget till hushållningssällskapen, nämligen en så vitt möjligt jämn övergång till de nya förhållandena, blir behörigen tillgodosett. Med hänsyn till vad sålunda anförts och då ifrågavarande förordning är avsedd att träda i kraft först den 1 januari 1915, har utskottet i likhet med chefen för finansdepartementet funnit lämpligt att icke upptaga förevarande fråga till avgörande i samband med det nu föreliggande förslaget. Utskottet har i stället ansett sig böra föreslå Riksdagen att i skrivelse till Kungl. Maj:t göra framställning om utredning i ämnet ävensom om framläggande för nästkommande Riksdag av det förslag, vartill utredningen kan giva anledning.

Sedan utskottet numera angivit sin ställning till frågan om de grunder, efter vilka ersättning bör tillgodokomma städer, vissa köpingar, landsting och hushållningssällskap för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel, övergår utskottet att med några ord beröra frågan om den form, vari Riksdagen lämpligen bör giva uttryck åt sina beslut i förevarande delar.

På sätt redan antytts, innehåller den kungl. propositionen icke något förslag till beslut rörande gottgörelse för de s. k. kommunandelarna. Departementschefen har icke förutsatt, att innevarande års Riksdag skulle i annan form godkänna anordningen med berörda gottgörelse än genom ett uttalande i den skrivelse, genom vilken Riksdagen komme att anmäla sina beslut i anledning av förevarande proposition. Framställningen om ersättning till städer och vissa köpingar för deras direkta andel av brännvinsförsäljningsmedlen ävensom till landsting och hushållningssällskap har däremot i propositionen fått formen av ett författningsförslag. Därjämte har departementschefen uttalat, att propositionen utgår

från den förutsättningen, att erforderliga medel till gäldande jämväl av sistberörda ersättningar komma att från och med år 1914 anvisas å riksstaten.

I fråga om städer och köpingar synes den valda formen av en förordning för beslutens avfattande vara påkallad därav, att det här gäller fastställandet av en plan, efter vilken avskrivning av ersättningarna skall under en följd av år äga rum. Beträffande ersättningarna åt landsting och hushållningssällskap gäller det däremot anslag, som avses att utgå tills vidare, intill dess annorlunda av Riksdagen beslutas. Man torde därför kunna ifrågasätta, huruvida sistberörda ersättningar böra grundas på annat beslut än det, som gäller deras uppförande i vederbörande riksstat. Skillnaden mellan de bestämmelser, som röra ersättningen åt städer och köpingar, och dem, som hava avseende å ersättning till landsting och hushållningssällskap, framträder särskilt påfallande, då man aktgiver på, att de förras giltighet är från början begränsad till den tid, som avskrivningen omfattar, under det att de senare äro avsedda att gälla tills vidare för en icke från början begränsad tid. Under förutsättning att icke under den period, som avskrivningen av ersättningen till städer och köpingar skall omfatta, ändring sker i bestämmelserna om ersättning till landsting och hushållningssällskap, skulle, med fullföljande av den i Kungl. Maj:ts proposition föreslagna anordningen, efter utgången av nämnda period sistberörda bestämmelser ensamma hava sin plats i den ifrågavarande författningen.

Utskottet har med vad sålunda anförts velat fästa uppmärksamheten på, att bestämmelserna om ersättning åt landsting och hushållningssällskap lämpligen kunna utbrytas ur ifrågavarande förordning, i förväntan att Kungl. Maj:t för nästkommande Riksdag framlägger förslag i sådant hänseende. Genom en dylik åtgärd komma även landsting och hushållningssällskap att bli fullständigt frigjorda från varje beroende av det allmännas inkomster från brännvinsförsäljningsmedel.

*Statsverkets
fond av rus-
drycksmedel.*

Enligt Kungl. Maj:ts förslag skall till grund för beräkningen av det maximum av brännvinsmedel, som får tagas i anspråk för statsregleringen, läggas samma period, som enligt berörda förslag varit bestämmande i fråga om ersättningarna till kommunerna m. m. Även utskottet finner skäligt, att en och samma period får tjäna som norm i ena som i andra fallet. Med en sådan beräkningsgrund kommer man till en maximisiffra för statsverket av 41,901,193 kronor eller, i avrundat belopp, 41,900,000 kronor. Härigenom vinnes, vid jämförelse med det av Kungl. Maj:t föreslagna motsvarande beloppet, 39,000,000 kronor,

att statsverket får ersättning för dess enligt utskottets förslag ökade utgifter till kommuner m. m. och därutöver en ökning av 1,500,000 kronor i det för statsregleringen disponibla beloppet.

Kungl. Maj:ts förslag innebär därjämte, att ovanberörda maximibelopp skall i de fall, då medeltalet av statsinkomsterna av rusdrycksmedlen under närmast föregående tre år understigit samma belopp, sänkas till beloppet av sistberörda medeltal. Mot en på sådant sätt anordnad nedskrivning av för statsregleringsändamål tillgängliga medel har utskottet icke haft någon erinran att göra.

Enligt ovan åberopade statsrådsprotokoll har chefen för finansdepartementet anfört, att Kungl. Maj:ts förslag utgår från följande förutsättningar, nämligen

dels att erforderliga medel till gäldande av ersättning till städer och vissa köpingar, landsting och hushållningssällskap anvisas i form av anslag å riksstaten;

dels att såsom gottgörelse för de indragna kommunandelarna av brännvinsförsäljningsmedlen anslaget till lönetillskott åt lärare vid folkskolor och småskolor med ingången av år 1915 ökas, så att tillskottet motsvarar nio tiondelar av den kontant utgående minimibegynnelönen jämte ersättning för samtliga minimiålderstilläggen;

dels slutligen att särskilda anslag uppföras å riksstaten till främjande av nykterhet och motarbetande av dryckenskapens följder ävensom, enligt kungl. kungörelsen den 12 juli 1907, till vederlag för nedlagda utskänkningsrättigheter.

Utskottet, som vid framläggande av sitt förslag utgår från enahanda förutsättningar, får i anslutning till vad ovan anförts hemställa,

att Riksdagen må,

I) med förklarande att berörda proposition icke kunnat oförändrad bifallas, antaga härvid fogade förslag till

1) förordning angående ändrad lydelse av 15, 21, 24 och 25 §§ ävensom övergångsstadgandena i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin,

2) förordning angående ersättning till städer, vissa köpingar, landsting och hushållningssällskap för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel; samt

3) förordning angående statsverkets fond av rusdrycksmedel;

II) i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville taga under övervägande frågan om ändrade bestämmelser med avseende å grunden för fördelningen av den till hushållningssällskapen enligt det av utskottet nu tillstyrkta förslaget utgående ersättningen;

III) finna de i detta betänkande omförmälda motionerna

- a) I: 134 av herr Fahlén,
- b) I: 137 » » Odelberg,
- c) I: 138 » » Gustaf Fredrik Östberg,
- d) I: 141 » friherre Louis de Geer m. fl.,
- e) I: 144 » herr Dahl m. fl.,
- f) I: 145 » friherre Gyllenstierna m. fl.,
- g) I: 146 » herrar von Stapelmohr och Hans Ericson,
- h) I: 147 » herr Ernst Lindblad,
- i) I: 148 » » Ernst Lindblad,
- k) I: 149 » » Ernst Lindblad,
- l) I: 152 » » August Ljunggren m. fl.,
- m) I: 153 » » August Ljunggren m. fl.,
- n) I: 154 » » Almer,
- o) I: 155 » » Johan Östberg m. fl.,
- p) II: 332 » » Källman,
- r) II: 333 » » Wijk,
- s) II: 337 » » Juhlin m. fl.,
- t) II: 343 » » Linders,
- u) II: 344 » herrar Lundström i Långnäs och Hellström,
- v) II: 347 » herr Bengtsson i Norup m. fl.,
- x) II: 348 » herrar Bengtsson i Norup och Hamrin,
- y) II: 349 » herr Hildebrand m. fl.,
- z) II: 350 » » Lemke m. fl. samt
- å) II: 351 » » Ingvarsson m. fl.

vara besvarade genom vad utskottet under I och II här ovan hemställt.

Stockholm den 16 maj 1913.

På bevillningsutskottets vägnar:

K. G. KARLSSON.

Förslag

till

**förordning angående ändrad lydelse av 15, 21, 24 och 25 §§ ävensom
övergångsstadgandena i förordningen den 9 juni 1905
angående försäljning av brännvin.**

15 §.

1. Bolag, som i 12 och 14 §§ omförmäles, skall hava till ändamål endast att i sedlighetens intresse ordna och handhava detaljhandel med brännvin och må icke avse att bereda vare sig delägarna vinning utöver årlig ränta med högst fem procent å de av delägarna tillskjutna kontanta medel eller kommun någon ekonomisk fördel.

2. Vid utminuterung må bolag icke hålla mer än ett försäljningspris å en och samma varusort av brännvin, oavsett om större eller mindre myckenhet försäljes. Vad sålunda är stadgat äger dock ej tillämpning, då sprit, som innehåller minst 92 volymprocent alkohol, försäljes för tekniska eller likartade ändamål.

3. Bolag må icke inköpa fastighet eller inom redan förvärvat fastighet vidtaga annan mera omfattande förändring än den, som påkallas av fastighetens underhåll eller rörelsens behöriga utövande, utan samtycke av kontrollstyrelsen, sedan stadsfullmäktige eller, där sådana ej finnas, allmän rådstuga samt å landet kommunalstämman avgivit yttrande.

Bolag må icke förhyra andra lägenheter än dem, vilka äro behöfliga för den rörelse, som bolaget självt utövar; icke ingå hyres- eller andra affärsavtal med enskilda styrelseledamöter i bolaget, ej heller låta avlöningen vare sig till styrelsen eller till de hos bolaget anställda personer vara beroende på omsättningen av brännvin, vin eller maltdrycker eller utgå med viss del av vinsten.

4. Bolags delägare skola vara minst nio, av vilka åtminstone sex böra vara boende å den ort, där bolagets styrelse har sitt säte. Bolags styrelse skall bestå av fem ledamöter, av vilka två utses av delägarna i bolaget, en utses i stad av stadsfullmäktige, eller där sådana ej finnas, allmän rådstuga och å landet av kommunalstämman, en av Kungl. Maj:ts befallningshavande och en av landstinget, dock att i stad, som icke deltager i landsting, stadsfullmäktige utse jämväl den ledamot, som eljest skulle av landstinget väljas. På enahanda sätt utses jämväl fem suppleanter. Därest å landet eller i stad, som deltager i landsting, nytt bolag bildas å tid, då landstinget icke är samlat, må ordföranden i landstinget äga att utse en person att under tiden, till dess styrelseledamot blivit av näst sammanträdande landsting utsedd, vara ledamot i styrelsen.

Av Kungl. Maj:ts befallningshavande, landsting, stadsfullmäktige eller kommunalstämma utsedd styrelseledamot må icke vara delägare i bolaget.

5. Bolags räkenskaper skola föras enligt föreskrifter och formulär, som utfärdas av kontrollstyrelsen.

6. Granskning av bolags förvaltning och räkenskaper skall varje år i mars eller april månad å dag, som av Kungl. Maj:ts befallningshavande bestämmes, ske för näst föregående försäljningsår av tre revisorer, av vilka en utses, i stad av stadsfullmäktige eller, där sådana ej finnas, allmän rådstuga och å landsbygden av kommunalstämman, en av landstinget samt en av Kungl. Maj:ts befallningshavande. I stad, som icke deltager i landsting, utse stadsfullmäktige jämväl den revisor, som eljest skulle av landstinget väljas. På enahanda sätt utses jämväl tre suppleanter. Revisorerna skola antingen ibland eller utom sig utse två personer att å deras vägnar deltaga i inventering av bolagets tillgångar vid löpande försäljningsårets slut. Över revisionen avgiva revisorerna berättelse, vilken, utom redogörelse för bolagets ekonomiska ställning och förvaltning samt vad övrigt revisorerna kunna finna skäl omnämna, skall innehålla dels yttrande, huruvida bolaget förvaltats i överensstämmelse med det i 1 mom. här ovan angivna syfte, dels till- eller avstyrkande av ansvarsfrihet. Av revisionsberättelsen, vid vilkens avfattande de föreskrifter skola iakttagas, som meddelas av kontrollstyrelsen, skola, sedan bolagets styrelse lämnats tillfälle att förklara sig över i berättelsen möjligen gjorda anmärkningar, före maj månads utgång revisorerna översända exemplar till Kungl. Maj:ts befallningshavande, landstinget, stadsfullmäktige eller allmänna rådstugau eller kommunalstämman samt kontrollstyrelsen; och skall inom samma

tid revisionsberättelsen jämte av bolagets styrelse möjligen avgiven förklaring på bolagets bekostnad offentliggöras i någon av ortens tidningar. Bolagets styrelse må även till nämnda myndigheter insända sin förklaring.

Granskning av bolags förvaltning och räkenskaper må även när som helst företagas av chefen för kontrollstyrelsen eller av person, som nyssnämnda styrelse förordnat.

7. Revisorerna samt deras här ovan nämnda ombud äga att av bolaget åtnjuta ersättning efter tredje klassen i gällande resereglemente. Enahanda ersättning utgår för resor till styrelsens sammanträden till styrelseledamot, som icke har sitt hemvist å den ort, där bolagets styrelse har sitt säte.

8. Om ansvarsfrihet för bolag beslutar kontrollstyrelsen, sedan landsting och i stad stadsfullmäktige eller allmänna rådstugan samt på landet kommunalstämman avgivit yttrande i ärendet. Sådant yttrande skall till kontrollstyrelsen avgivas före september månads utgång.

Erfordras åtgärd i följd av vägrad ansvarsfrihet eller giver revisionsberättelsen eljest därtill anledning, äger kontrollstyrelsen meddela erforderliga föreskrifter.

9. Bolag vare pliktigt ställa sig till efterrättelse jämväl de föreskrifter, Kungl. Maj:ts befallningshavande kan meddela i anledning av framställning från kontrollstyrelsen eller någon av de i nästföregående mom. nämnda kommunala myndigheter. Tredskas bolaget fullgöra sålunda meddelade eller av kontrollstyrelsen enligt nyssnämnda mom. givna föreskrifter, äger Kungl. Maj:ts befallningshavande förelägga lämpligt vite eller återkalla bolagets rättighet till detaljhandel med brännvin att upphöra med löpande försäljningsårs utgång.

21 §.

Bolag, som jämlikt 12 § eller 14 § fått övertaga all detaljhandel med brännvin inom kommun, åligger att inom mars månads utgång efter försäljningsårets slut hava å statsverkets giroräkning i riksbanken insatt dels utan avdrag de avgifter, vilka bolaget uppburit på grund av överlåtelse av försäljningsrättighet enligt 17 § 2 mom., dels ock hela den nettovinst, som uppkommit av all den rörelse bolaget idkat. Då bolag upplöses, skall, där ej annorledes i laga ordning bestämts, på enahanda sätt förfaras med det överskott av bolagets tillgångar, som kan uppstå, sedan bolagets samtliga skulder blivit guldna samt de av delägarna tillskjutna medel återbetalats.

24 §.

1. Över beslut, som taxeringsnämnd jämlikt 19 § 1 eller 2 mom. meddelar i fråga om beräkning av det litertal brännvin, för vilket försäljningsavgift skall erläggas, eller jämlikt 23 § rörande bestämmandet av sådan avgift, äger skattskyldig att hos prövningsnämnd anföra besvär inom den tid och i den ordning, som för överklagande av taxeringsnämndens beslut i allmänhet äro bestämda. Prövningsnämnd tillkommer att, evad dylikt beslut blivit överklagat eller ej, däri vidtaga förändringar, som finnas skäligen; och må vidare klagan över prövningsnämnds beslut, i den ordning förordningen angående taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering i allmänhet bestämmer, fullföljas av den skattskyldige ävensom av kronans ombud.

2. Utan hinder av förd klagan skall försäljningsavgiften utgå efter det av prövningsnämnd bestämda litertal, intill dess förändring däri blivit vidtagen genom beslut, som vunnit laga kraft.

25 §.

De avgifter, som enligt denua förordning inflyta för rättigheterna till detaljhandel med brännvin, ävensom den i 21 § omnämnda nettovinst av bolags rörelse jämte vid bolags upplösning uppkommet överskott tillfalla statsverket.

Dessa bestämmelser träda i kraft den 1 januari 1914 med iakttagande av följande

Övergångsstadganden.

1. Bolags styrelseledamöter och revisorer jämte suppleanter för år 1914 skola utses i enlighet med de nya bestämmelserna.

2. Granskning av bolags förvaltning och räkenskaper samt beslut om ansvarsfrihet för försäljningsåret 1913 ske enligt föreskrifterna i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin.

3. Försäljningsavgifter och bolags nettovinst för försäljningsåret 1913 fördelas enligt föreskrifterna i nyssnämnda förordning.

4. Om av 1913 års bokslut framgår, att bolag äger överskott utöver sammanlagda summan av bolagets skulder, delägarnes kapital jämte ränta samt årets vinstmedel, skall, i samband med utdelningen av samma års vinstmedel, till fördelning i överensstämmelse med bestämmelserna i 25 § av förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin av statsmedel utbetalas ett mot berörda överskott svarande belopp.

Närmare bestämmelser angående sättet för fastställande av dessa belopp meddelas av Konungen.

Förslag

till

förordning angående ersättning till städer och vissa köpingar, landsting och hushållningssällskap för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel.

Sedan samtliga brännvinsförsäljningsmedel indragits till statsverket, skall till städer och vissa köpingar samt landsting och hushållningssällskap av statsmedel utbetalas ersättning på sätt här nedan stadgas.

1 §.

Nedan omförmälda städer och köpingar erhålla under härefter angivna år följande ersättningsbelopp.

	1915	1916	1917	1918	1919	1920	1921	1922	1923	1924
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Stockholm	1,050,192	991,848	962,676	933,504	904,332	875,160	845,988	787,644	729,300	670,956
Södertälje	55,656	52,564	51,018	49,472	47,926	46,380	44,834	41,742	38,650	35,558
Norrköping	21,132	19,958	19,371	18,784	18,197	17,610	17,023	15,849	14,675	13,501
Sigtuna	7,344	6,936	6,732	6,528	6,324	6,120	5,916	5,508	5,100	4,692
Östhammar	12,672	11,968	11,616	11,264	10,912	10,560	10,208	9,504	8,800	8,096
Öregrund	1,692	1,598	1,551	1,504	1,457	1,410	1,363	1,269	1,175	1,081
Vaxholm	13,356	12,614	12,243	11,872	11,501	11,130	10,759	10,017	9,275	8,533
Sundbyberg	42,732	40,358	39,171	37,984	36,797	35,610	34,423	32,049	29,675	27,301
Uppsala	93,600	88,400	85,800	83,200	80,600	78,000	75,400	70,200	65,000	59,800
Enköping	36,432	34,408	33,396	32,384	31,372	30,360	29,348	27,324	25,300	23,276
Nyköping	53,496	50,524	49,038	47,552	46,066	44,580	43,094	40,122	37,150	34,178
Strängnäs	15,984	15,096	14,652	14,208	13,764	13,320	12,876	11,988	11,100	10,212
Torshälla	6,804	6,426	6,237	6,048	5,859	5,670	5,481	5,103	4,725	4,347
Eskilstuna	83,772	79,118	76,791	74,464	72,137	69,810	67,483	62,829	58,175	53,521
Mariestad	7,776	7,344	7,128	6,912	6,696	6,480	6,264	5,832	5,400	4,968
Trosa	10,224	9,656	9,372	9,088	8,804	8,520	8,236	7,668	7,100	6,532
Malmköping	28,764	27,166	26,367	25,568	24,769	23,970	23,171	21,573	19,975	18,377
Linköping	96,336	90,984	88,308	85,632	82,956	80,280	77,604	72,252	66,900	61,548
Norrköping	131,544	124,236	120,582	116,928	113,274	109,620	105,966	98,658	91,350	84,042
Söderköping	11,736	11,084	10,758	10,432	10,106	9,780	9,454	8,802	8,150	7,498
Vadstena	13,068	12,342	11,979	11,616	11,253	10,890	10,527	9,801	9,075	8,349
Skenninge	12,456	11,764	11,418	11,072	10,726	10,380	10,034	9,342	8,650	7,958
Motala	26,316	24,854	24,123	23,392	22,661	21,930	21,199	19,737	18,275	16,813
Jönköping	59,040	55,760	54,120	52,480	50,840	49,200	47,560	44,280	41,000	37,720
Eksjö	30,420	28,730	27,885	27,040	26,195	25,350	24,505	22,815	21,125	19,435
Grenna	1,188	1,122	1,089	1,056	1,023	990	957	891	825	759
Växjö	62,568	59,092	57,354	55,616	53,878	52,140	50,402	46,926	43,450	39,974
Ljungby	16,668	15,742	15,279	14,816	14,353	13,890	13,427	12,501	11,575	10,649
Kalmar	78,912	74,528	72,336	70,144	67,952	65,760	63,568	59,184	54,800	50,416
Västervik	27,252	25,738	24,981	24,224	23,467	22,710	21,953	20,439	18,925	17,411
Vimmerby	16,668	15,742	15,279	14,816	14,353	13,890	13,427	12,501	11,575	10,649
Oskarshamn	36,252	34,238	33,231	32,224	31,217	30,210	29,203	27,189	25,175	23,161
Borgholm	11,232	10,608	10,296	9,984	9,672	9,360	9,048	8,424	7,800	7,176
Mönsterås	8,640	8,160	7,920	7,680	7,440	7,200	6,960	6,480	6,000	5,520
Mörbylånga	10,440	9,860	9,570	9,280	8,990	8,700	8,410	7,830	7,250	6,670
Nybro	19,800	18,700	18,150	17,600	17,050	16,500	15,950	14,850	13,750	12,650
Visby	49,824	47,056	45,672	44,288	42,904	41,520	40,136	37,368	34,600	31,832
Karlskrona	66,816	63,104	61,248	59,392	57,536	55,680	53,824	50,112	46,400	42,688
Karlshamn	31,356	29,614	28,743	27,872	27,001	26,130	25,259	23,517	21,775	20,033
Sölvesborg	16,200	15,300	14,850	14,400	13,950	13,500	13,050	12,150	11,250	10,350
Ronneby	29,376	27,744	26,928	26,112	25,296	24,480	23,664	22,032	20,400	18,768
Kristianstad	75,276	71,094	69,003	66,912	64,821	62,730	60,639	56,457	52,275	48,093
Simrishamn	10,116	9,554	9,273	8,992	8,711	8,430	8,149	7,587	7,025	6,463
Ängelholm	34,740	32,810	31,845	30,880	29,915	28,950	27,985	26,055	24,125	22,195
Båstad	9,432	8,908	8,646	8,384	8,122	7,860	7,598	7,074	6,550	6,026
Hässleholm	40,932	38,658	37,521	36,384	35,247	34,110	32,973	30,699	28,425	26,151
Malmö	202,176	190,944	185,328	179,712	174,096	168,480	162,864	151,632	140,400	129,168
Landskrona	32,328	30,532	29,634	28,736	27,838	26,940	26,042	24,246	22,450	20,654
Hälsingborg	104,760	98,940	96,030	93,120	90,210	87,300	84,390	78,570	72,750	66,930
Ystad	41,292	38,998	37,851	36,704	35,557	34,410	33,263	30,969	28,675	26,381
Lund	48,276	45,594	44,253	42,912	41,571	40,230	38,889	36,207	33,525	30,843
Trälleborg	21,672	20,468	19,866	19,264	18,662	18,060	17,458	16,254	15,050	13,846
Skanör med Falsterbo	4,824	4,556	4,422	4,288	4,154	4,020	3,886	3,618	3,350	3,082
Hörby	9,756	9,214	8,943	8,672	8,401	8,130	7,859	7,317	6,775	6,233
Eslöv	26,424	24,956	24,222	23,488	22,754	22,020	21,286	19,818	18,350	16,882

1925 Kr.	1926 Kr.	1927 Kr.	1928 Kr.	1929 Kr.	1930 Kr.	1931 Kr.	1932 Kr.	1933 Kr.	1934 Kr.	1935 Kr.	Summa för åren 1915—1935 Kr.
612,612	554,268	495,924	437,580	379,236	320,892	262,548	204,204	145,860	87,516	29,172	12,281,412
32,466	29,374	26,282	23,190	20,098	17,006	13,914	10,822	7,730	4,638	1,546	650,866
12,327	11,153	9,979	8,805	7,631	6,457	5,283	4,109	2,935	1,761	587	247,127
4,284	3,876	3,468	3,060	2,652	2,244	1,836	1,428	1,020	612	204	85,884
7,392	6,688	5,984	5,280	4,576	3,872	3,168	2,464	1,760	1,056	352	148,192
987	893	799	705	611	517	423	329	235	141	47	19,787
7,791	7,049	6,307	5,565	4,823	4,081	3,339	2,597	1,855	1,113	371	156,191
24,927	22,553	20,179	17,805	15,431	13,057	10,683	8,309	5,935	3,561	1,187	499,727
54,600	49,400	44,200	39,000	33,800	28,600	23,400	18,200	13,000	7,800	2,600	1,094,600
21,252	19,228	17,204	15,180	13,156	11,132	9,108	7,084	5,060	3,036	1,012	426,052
31,206	28,234	25,262	22,290	19,318	16,346	13,374	10,402	7,430	4,458	1,486	625,606
9,324	8,436	7,548	6,660	5,772	4,884	3,996	3,108	2,220	1,332	444	186,924
3,969	3,591	3,213	2,835	2,457	2,079	1,701	1,323	945	567	189	79,569
48,867	44,213	39,559	34,905	30,251	25,597	20,943	16,289	11,635	6,981	2,327	979,667
4,536	4,104	3,672	3,240	2,808	2,376	1,944	1,512	1,080	648	216	90,936
5,964	5,396	4,828	4,260	3,692	3,124	2,556	1,988	1,420	852	284	119,564
16,779	15,181	13,583	11,985	10,387	8,789	7,191	5,593	3,995	2,397	799	336,379
56,196	50,844	45,492	40,140	34,788	29,436	24,084	18,732	13,380	8,028	2,676	1,126,596
76,734	69,426	62,118	54,810	47,502	40,194	32,886	25,578	18,270	10,962	3,654	1,538,334
6,846	6,194	5,542	4,890	4,238	3,586	2,934	2,282	1,630	978	326	137,246
7,623	6,897	6,171	5,445	4,719	3,993	3,267	2,541	1,815	1,089	363	152,823
7,266	6,574	5,882	5,190	4,498	3,806	3,114	2,422	1,730	1,038	346	145,666
15,351	13,889	12,427	10,965	9,503	8,041	6,579	5,117	3,655	2,193	731	307,751
34,440	31,160	27,880	24,600	21,320	18,040	14,760	11,480	8,200	4,920	1,640	690,440
17,745	16,055	14,365	12,675	10,985	9,295	7,605	5,915	4,225	2,535	845	355,745
693	627	561	495	429	363	297	231	165	99	33	13,893
36,498	33,022	29,546	26,070	22,594	19,118	15,642	12,166	8,690	5,214	1,738	731,698
9,723	8,797	7,871	6,945	6,019	5,093	4,167	3,241	2,315	1,389	463	194,923
46,032	41,648	37,264	32,880	28,496	24,112	19,728	15,344	10,960	6,576	2,192	922,832
15,897	14,383	12,869	11,355	9,841	8,327	6,813	5,299	3,785	2,271	757	318,697
9,723	8,797	7,871	6,945	6,019	5,093	4,167	3,241	2,315	1,389	463	194,923
21,147	19,133	17,119	15,105	13,091	11,077	9,063	7,049	5,035	3,021	1,007	423,947
6,552	5,928	5,304	4,680	4,056	3,432	2,808	2,184	1,560	936	312	131,352
5,040	4,560	4,080	3,600	3,120	2,640	2,160	1,680	1,200	720	240	101,040
6,090	5,510	4,930	4,350	3,770	3,190	2,610	2,030	1,450	870	290	122,090
11,550	10,450	9,350	8,250	7,150	6,050	4,950	3,850	2,750	1,650	550	231,550
29,064	26,296	23,528	20,760	17,992	15,224	12,456	9,688	6,920	4,152	1,384	582,664
38,976	35,264	31,552	27,840	24,128	20,416	16,704	12,992	9,280	5,568	1,856	781,376
18,291	16,549	14,807	13,065	11,323	9,581	7,839	6,097	4,355	2,613	871	366,691
9,450	8,550	7,650	6,750	5,850	4,950	4,050	3,150	2,250	1,350	450	189,450
17,136	15,504	13,872	12,240	10,608	8,976	7,344	5,712	4,080	2,448	816	343,536
43,911	39,729	35,547	31,365	27,183	23,001	18,819	14,637	10,455	6,273	2,091	880,311
5,901	5,339	4,777	4,215	3,653	3,091	2,529	1,967	1,405	843	281	118,301
20,265	18,335	16,405	14,475	12,545	10,615	8,685	6,755	4,825	2,895	965	406,265
5,502	4,978	4,454	3,930	3,406	2,882	2,358	1,834	1,310	786	262	110,302
23,877	21,603	19,329	17,055	14,781	12,507	10,233	7,959	5,685	3,411	1,137	478,677
117,936	106,704	95,472	84,240	73,008	61,776	50,544	39,312	28,080	16,848	5,616	2,364,336
18,858	17,062	15,266	13,470	11,674	9,878	8,082	6,286	4,490	2,694	898	378,058
61,110	55,290	49,470	43,650	37,830	32,010	26,190	20,370	14,550	8,730	2,910	1,225,110
24,087	21,793	19,499	17,205	14,911	12,617	10,323	8,029	5,735	3,441	1,147	482,887
28,161	25,479	22,797	20,115	17,433	14,751	12,069	9,387	6,705	4,023	1,341	564,561
12,642	11,438	10,234	9,030	7,826	6,622	5,418	4,214	3,010	1,806	602	253,442
2,814	2,546	2,278	2,010	1,742	1,474	1,206	938	670	402	134	56,414
5,691	5,149	4,607	4,065	3,523	2,981	2,439	1,897	1,355	813	271	114,091
15,414	13,946	12,478	11,010	9,542	8,074	6,606	5,138	3,670	2,202	734	309,014

	1915	1916	1917	1918	1919	1920	1921	1922	1923	1924
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Laholm	25,740	24,310	23,595	22,880	22,165	21,450	20,735	19,305	17,875	16,445
Halmstad	75,204	71,026	68,937	66,848	64,759	62,670	60,581	56,403	52,225	48,047
Falkenberg	45,324	42,806	41,547	40,288	39,029	37,770	36,511	33,993	31,475	28,957
Varberg	50,832	48,008	46,596	45,184	43,772	42,360	40,948	38,124	35,300	32,476
Kungsbacka	24,624	23,256	22,572	21,888	21,204	20,520	19,836	18,468	17,100	15,732
Göteborg	482,580	455,770	442,365	428,960	415,555	402,150	388,745	361,935	335,125	308,315
Kungälv	18,900	17,850	17,325	16,800	16,275	15,750	15,225	14,175	13,125	12,075
Marstrand	10,872	10,268	9,966	9,664	9,362	9,060	8,758	8,154	7,550	6,946
Uddevalla	60,660	57,290	55,605	53,920	52,235	50,550	48,865	45,495	42,125	38,755
Strömstad	21,600	20,400	19,800	19,200	18,600	18,000	17,400	16,200	15,000	13,800
Lysekil	29,664	28,016	27,192	26,368	25,544	24,720	23,896	22,248	20,600	18,952
Vänersborg	32,616	30,804	29,898	28,992	28,086	27,180	26,274	24,462	22,650	20,838
Borås	83,016	78,404	76,098	73,792	71,486	69,180	66,874	62,262	57,650	53,038
Alingsås	19,404	18,326	17,787	17,248	16,709	16,170	15,631	14,553	13,475	12,397
Ulricehamn	19,368	18,292	17,754	17,216	16,678	16,140	15,602	14,526	13,450	12,374
Åmål	13,608	12,852	12,474	12,096	11,718	11,340	10,962	10,206	9,450	8,694
Trollhättan	37,116	35,054	34,023	32,992	31,961	30,930	29,899	27,837	25,775	23,713
Mariestad	38,304	36,176	35,112	34,048	32,984	31,920	30,856	28,728	26,600	24,472
Lidköping	44,784	42,296	41,052	39,808	38,564	37,320	36,076	33,588	31,100	28,612
Skara	29,664	28,016	27,192	26,368	25,544	24,720	23,896	22,248	20,600	18,952
Skövde	49,176	46,444	45,078	43,712	42,346	40,980	39,614	36,882	34,150	31,418
Falköping	37,152	35,088	34,056	33,024	31,992	30,960	29,928	27,864	25,800	23,736
Hjo	13,860	13,090	12,705	12,320	11,935	11,550	11,165	10,395	9,625	8,855
Vara	25,092	23,698	23,001	22,304	21,607	20,910	20,213	18,819	17,425	16,031
Karlstad	67,860	64,090	62,205	60,320	58,435	56,550	54,665	50,895	47,125	43,355
Kristinehamn	36,288	34,272	33,264	32,256	31,248	30,240	29,232	27,216	25,200	23,184
Filipstad	44,172	41,718	40,491	39,264	38,037	36,810	35,583	33,129	30,675	28,221
Arvika	33,948	32,062	31,119	30,176	29,233	28,290	27,347	25,461	23,575	21,689
Säffle	13,752	12,988	12,606	12,224	11,842	11,460	11,078	10,314	9,550	8,786
Örebro	139,824	132,056	128,172	124,288	120,404	116,520	112,636	104,868	97,100	89,332
Askersund	12,888	12,172	11,814	11,456	11,098	10,740	10,382	9,666	8,950	8,234
Nora	15,876	14,994	14,553	14,112	13,671	13,230	12,789	11,907	11,025	10,143
Lindesberg	25,920	24,480	23,760	23,040	22,320	21,600	20,880	19,440	18,000	16,560
Västerås	89,208	84,252	81,774	79,296	76,818	74,340	71,862	66,906	61,950	56,994
Ärboga	20,844	19,686	19,107	18,528	17,949	17,370	16,791	15,633	14,475	13,317
Köping	31,464	29,716	28,842	27,968	27,094	26,220	25,346	23,598	21,850	20,102
Sala	59,256	55,964	54,318	52,672	51,026	49,380	47,734	44,442	41,150	37,858
Falun	81,072	76,568	74,316	72,064	69,812	67,560	65,308	60,804	56,300	51,796
Hedemora	38,160	36,040	34,980	33,920	32,860	31,800	30,740	28,620	26,500	24,380
Säter	3,492	3,298	3,201	3,104	3,007	2,910	2,813	2,619	2,425	2,231
Gävle	96,516	91,154	88,473	85,792	83,111	80,430	77,749	72,387	67,025	61,663
Söderhamn	30,528	28,832	27,984	27,136	26,288	25,440	24,592	22,896	21,200	19,504
Hudiksvall	32,940	31,110	30,195	29,280	28,365	27,450	26,535	24,705	22,875	21,045
Härnösand	41,904	39,576	38,412	37,248	36,084	34,920	33,756	31,428	29,100	26,772
Sundsvall	85,176	80,444	78,078	75,712	73,346	70,980	68,614	63,882	59,150	54,418
Örnsköldsvik	22,968	21,692	21,054	20,416	19,778	19,140	18,502	17,226	15,950	14,674
Sollefteå	39,456	37,264	36,168	35,072	33,976	32,880	31,784	29,592	27,400	25,208
Östersund	61,812	58,378	56,661	54,944	53,227	51,510	49,793	46,359	42,925	39,491
Umeå	38,088	35,972	34,914	33,856	32,798	31,740	30,682	28,566	26,450	24,334
Skellefteå	18,324	17,306	16,797	16,288	15,779	15,270	14,761	13,743	12,725	11,707
Luleå	44,424	41,956	40,722	39,488	38,254	37,020	35,786	33,318	30,850	28,382
Piteå	7,740	7,310	7,095	6,880	6,665	6,450	6,235	5,805	5,375	4,945
Haparanda	16,128	15,232	14,784	14,336	13,888	13,440	12,992	12,096	11,200	10,304
Summa	5,606,928	5,295,432	5,139,684	4,983,936	4,828,188	4,672,440	4,516,692	4,205,196	3,893,700	3,582,204

1925 Kr.	1926 Kr.	1927 Kr.	1928 Kr.	1929 Kr.	1930 Kr.	1931 Kr.	1932 Kr.	1933 Kr.	1934 Kr.	1935 Kr.	Summa för åren 1915—1935 Kr.
15,015	13,585	12,155	10,725	9,295	7,865	6,435	5,005	3,575	2,145	715	301,015
43,869	39,691	35,513	31,335	27,157	22,979	18,801	14,623	10,445	6,267	2,089	879,469
26,439	23,921	21,403	18,885	16,367	13,849	11,331	8,813	6,295	3,777	1,259	530,039
29,652	26,828	24,004	21,180	18,356	15,532	12,708	9,884	7,060	4,236	1,412	594,452
14,364	12,996	11,628	10,260	8,892	7,524	6,156	4,788	3,420	2,052	684	287,964
281,505	254,695	227,885	201,075	174,265	147,455	120,645	93,835	67,025	40,215	13,405	5,643,505
11,025	9,975	8,925	7,875	6,825	5,775	4,725	3,675	2,625	1,575	525	221,025
6,342	5,738	5,134	4,530	3,926	3,322	2,718	2,114	1,510	906	302	127,142
35,385	32,015	28,645	25,275	21,905	18,535	15,165	11,795	8,425	5,055	1,685	709,385
12,600	11,400	10,200	9,000	7,800	6,600	5,400	4,200	3,000	1,800	600	252,600
17,304	15,656	14,008	12,360	10,712	9,064	7,416	5,768	4,120	2,472	824	346,904
19,026	17,214	15,402	13,590	11,778	9,966	8,154	6,342	4,530	2,718	906	381,426
48,426	43,814	39,202	34,590	29,978	25,366	20,754	16,142	11,530	6,918	2,306	970,826
11,319	10,241	9,163	8,085	7,007	5,929	4,851	3,773	2,695	1,617	539	226,919
11,298	10,222	9,146	8,070	6,994	5,918	4,842	3,766	2,690	1,614	538	226,498
7,938	7,182	6,426	5,670	4,914	4,158	3,402	2,646	1,890	1,134	378	159,138
21,651	19,589	17,527	15,465	13,403	11,341	9,279	7,217	5,155	3,093	1,031	434,051
22,344	20,216	18,088	15,960	13,832	11,704	9,576	7,448	5,320	3,192	1,064	447,944
26,124	23,636	21,148	18,660	16,172	13,684	11,196	8,708	6,220	3,732	1,244	523,724
17,304	15,656	14,008	12,360	10,712	9,064	7,416	5,768	4,120	2,472	824	346,904
28,686	25,954	23,222	20,490	17,758	15,026	12,294	9,562	6,830	4,098	1,366	575,086
21,672	19,608	17,544	15,480	13,416	11,352	9,288	7,224	5,160	3,096	1,032	434,472
8,085	7,315	6,545	5,775	5,005	4,235	3,465	2,695	1,925	1,155	385	162,085
14,637	13,243	11,849	10,455	9,061	7,667	6,273	4,879	3,485	2,091	697	293,437
39,585	35,815	32,045	28,275	24,505	20,735	16,965	13,195	9,425	5,655	1,885	793,585
21,168	19,152	17,136	15,120	13,104	11,088	9,072	7,056	5,040	3,024	1,008	424,368
25,767	23,313	20,859	18,405	15,951	13,497	11,043	8,589	6,135	3,681	1,227	516,567
19,803	17,917	16,031	14,145	12,259	10,373	8,487	6,601	4,715	2,829	943	397,003
8,022	7,258	6,494	5,730	4,966	4,202	3,438	2,674	1,910	1,146	382	160,822
81,564	73,796	66,028	58,260	50,492	42,724	34,956	27,188	19,420	11,652	3,884	1,635,164
7,518	6,802	6,086	5,370	4,654	3,938	3,222	2,506	1,790	1,074	358	150,718
9,261	8,379	7,497	6,615	5,733	4,851	3,969	3,087	2,205	1,323	441	185,661
15,120	13,680	12,240	10,800	9,360	7,920	6,480	5,040	3,600	2,160	720	303,120
52,038	47,082	42,126	37,170	32,214	27,258	22,302	17,346	12,390	7,434	2,478	1,043,238
12,159	11,001	9,843	8,685	7,527	6,369	5,211	4,053	2,895	1,737	579	243,759
18,354	16,606	14,858	13,110	11,362	9,614	7,866	6,118	4,370	2,622	874	367,954
34,566	31,274	27,982	24,690	21,398	18,106	14,814	11,522	8,230	4,938	1,646	692,966
47,292	42,788	38,284	33,780	29,276	24,772	20,268	15,764	11,260	6,756	2,252	948,092
22,260	20,140	18,020	15,900	13,780	11,660	9,540	7,420	5,300	3,180	1,060	446,260
2,037	1,843	1,649	1,455	1,261	1,067	873	679	485	291	97	40,837
56,301	50,939	45,577	40,215	34,853	29,491	24,129	18,767	13,405	8,043	2,681	1,128,701
17,808	16,112	14,416	12,720	11,024	9,328	7,632	5,936	4,240	2,544	848	357,008
19,215	17,385	15,555	13,725	11,895	10,065	8,235	6,405	4,575	2,745	915	385,215
24,444	22,116	19,788	17,460	15,132	12,804	10,476	8,148	5,820	3,492	1,164	490,044
49,686	44,954	40,222	35,490	30,758	26,026	21,294	16,562	11,830	7,098	2,366	996,086
13,398	12,122	10,846	9,570	8,294	7,018	5,742	4,466	3,190	1,914	638	268,598
23,016	20,824	18,632	16,440	14,248	12,056	9,864	7,672	5,480	3,288	1,096	461,416
36,057	32,623	29,189	25,755	22,321	18,887	15,453	12,009	8,585	5,151	1,717	722,857
22,218	20,102	17,986	15,870	13,754	11,638	9,522	7,466	5,290	3,174	1,058	445,418
10,689	9,671	8,653	7,635	6,617	5,599	4,581	3,563	2,545	1,527	509	214,289
25,914	23,446	20,978	18,510	16,042	13,574	11,106	8,638	6,170	3,702	1,234	519,514
4,515	4,085	3,655	3,225	2,795	2,365	1,935	1,505	1,075	645	215	90,515
9,408	8,512	7,616	6,720	5,824	4,928	4,032	3,136	2,240	1,344	448	188,608
3,270,708	2,959,212	2,647,716	2,336,220	2,024,724	1,713,228	1,401,732	1,090,236	778,740	467,244	155,748	65,569,908

2 §.

Landstingen och de städer, som ej deltaga i landsting, erhålla årligen tillhopa 3,100,000 kronor.

3 §.

Hushållningssällskapen erhålla årligen tillhopa 2,100,000 kronor.

4 §.

Till grund för fördelningen dels mellan landstingen och städer, som ej deltaga i landsting, dels ock mellan hushållningssällskapen skall tillsvidare läggas i det förra fallet landstingsområdenas och nämnda städers, i det senare fallet hushållningssällskapsområdenas folkmängd.

5 §.

Statskontoret skall varje år låta till vederbörande utbetala de i 1 § föreskrivna ersättningsbeloppen under april månad samt de i 2 och 3 §§ föreskrivna, så snart folkmängdsuppgifterna blivit tillgängliga.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1915.

Förslag

till

förordning angående statsverkets fond av rusdrycksmedel.

1 §.

Av statsverkets inkomster av brännvinstillverkningskatt, maltskatt, punschkatt och brännvinsförsäljningsmedel skall, efter restitution för denaturerat brännvin och för malt, som vid skattepliktigt bryggeri omedelbart använts för tillverkning av svagdricka, till en särskild fond avsättas vad som för varje år överskjuter ett belopp av 41,900,000 kronor.

Skulle för tre på varandra följande år medeltalet av ovannämnda inkomster understiga 41,900,000 kronor, skall därefter vad som överskjuter detta medeltalsbelopp avsättas till fonden. På enahanda sätt förfäres, om därefter vid årligen verkställd uträkning befinnes, att medeltalet av ovannämnda inkomster under närmast föregående tre år ytterligare nedgått.

2 §.

Fonden, som benämnes statsverkets fond av rusdrycksmedel, är avsedd att i främsta rummet användas för reglering av sådana ekonomiska förhållanden, som äro en följd av mera ingripande åtgärder till rusdryckshanteringens begränsande eller avveckling.

Där särskilda omständigheter därtill föranleda, må fondens medel även kunna användas för andra sociala ändamål.

3 §.

Fonden göres räntebärande och förvaltas av statskontoret i enlighet med de närmare föreskrifter, Kungl. Maj:t meddelar.

4 §.

Fondens avkastning skall, efter avdrag av förvaltningskostnaderna, läggas till kapitalet.

5 §.

Om sättet för fondens användning besluta Kungl. Maj:t och Riksdagen gemensamt.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1915.
